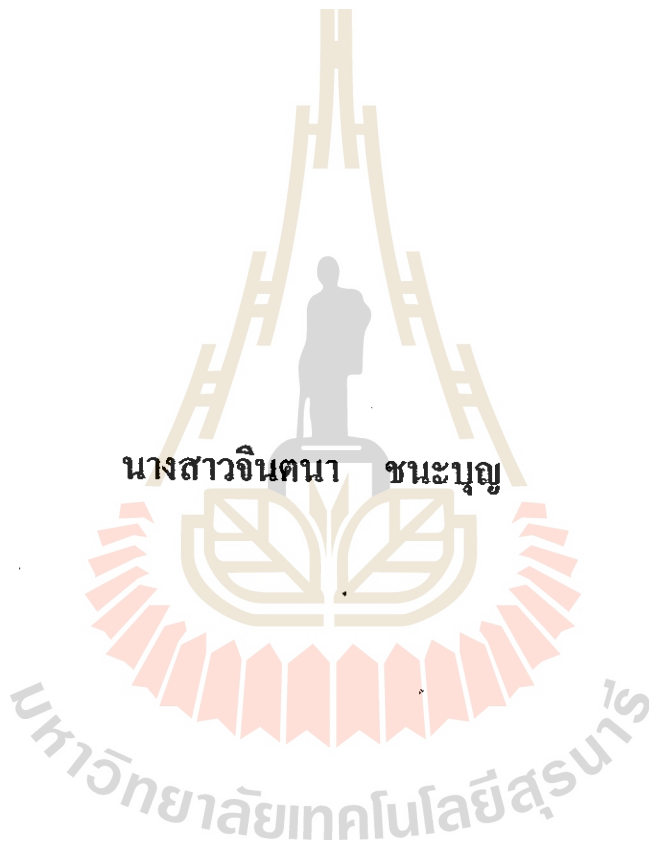

การประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง : กรณีศึกษา
หมู่บ้านละลมหม้อ หมู่4 ตำบลโคกกรวด อำเภอเมือง
จังหวัดนครราชสีมา

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต
สาขาวิชาเทคโนโลยีการจัดการ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
ปีการศึกษา 2545

บทคัดย่อ

จินตนา ชนะบุญ: การประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง : กรณีศึกษา

หมู่บ้าน ละลมหม้อ ตำบลโคกกรวด อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา

อาจารย์ที่ปรึกษา : อาจารย์อุษณีย์ กิดกำธร, 60 หน้า

กรณีศึกษากองทุนหมู่บ้านละลมหม้อ เป็นการศึกษาเพื่อให้ทราบถึงสภาพบริบท โดยทั่วไปของหมู่บ้านในด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นทางด้านเศรษฐกิจ, สังคม, วัฒนธรรม ฯลฯ เพื่อประกอบข้อมูลและนำมาเป็นพื้นฐานในการศึกษาถึงความเข้มแข็ง และความพร้อมในการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้าน ตามแนวนโยบายหลักในการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมืองแห่งชาติ รวมไปถึงการศึกษาถึง ระบบการบริหารจัดการของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน ถึงความสำเร็จ, ปัญหา และวิธีการแก้ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้น ซึ่งตลอดระยะเวลา 10 เดือน ผู้วิจัยได้มีการเก็บรวบรวมข้อมูลในหลายๆ ด้าน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ใกล้เคียงกับความจริง เช่น การจัดเก็บข้อมูลแบบกรอกสอบถาม, แบบข้อมูล บร.1-บร.12 , การจัดเวทีประชาคม, การสัมภาษณ์แบบกรณีเจาะลึก , การสังเกตอย่างมีส่วนร่วม และ ไม่มีส่วนร่วมโดยใช้หลักการวิเคราะห์ทางด้านวิทยาศาสตร์เข้ามามีส่วนช่วยในการวิเคราะห์ข้อมูลหาเหตุและผลต่างๆ ที่เป็นสาเหตุของความสำเร็จ ในการจัดตั้งและการบริหารงานกองทุนหมู่บ้านละลมหม้อ, การมีส่วนร่วมในการจัดตั้งระบอบของสมาชิกและคณะกรรมการ, การนำเงินกู้มา เพื่อพัฒนาในการประกอบอาชีพ การชำระเงินคืน, การบริหารการจัดการของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน ที่ได้รับการแต่งตั้ง รวมไปถึงการศึกษาหาปัจจัยในด้านบวกและด้านลบที่สะกดคิดต่างๆ ที่เกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้านหลังจากที่มีการจัดตั้งกองทุนฯ และสรุปผลการประเมิน โครงการกองทุนหมู่บ้านละลมหม้อว่าหลังจากที่เกิดกองทุนหมู่บ้านเศรษฐกิจภายในชุมชนมีสภาพคล่องตัวขึ้น ชุมชนมีการประกอบอาชีพ และรายได้เพิ่มขึ้นจากที่เป็นอยู่

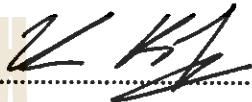
สาขาวิชาเทคโนโลยีการจัดการ
ปีการศึกษา พ.ศ.2545

ลายมือชื่อนักศึกษา... น.น. ชนะบุญ
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา...
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม...

หน้าอนุมัติ

อาจารย์ที่ปรึกษา และคณะกรรมการสอบ ได้พิจารณาสารนิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตสาขาการจัดการและการประเมินโครงการของสำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ได้

อาจารย์ที่ปรึกษา

 (อาจารย์อุษณีย์ กิตกัธร)

กรรมการสอบ

 (อาจารย์ ดร.วีรัชย์ อางหาญ)

อนุมัติให้สารนิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาการจัดการและการประเมินโครงการ

 (รองศาสตราจารย์ ทรงพร ทาเจริญศักดิ์)

คณบดีสำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๖ 7 ต.ค. 2545

กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์นี้สำเร็จล่วงด้วยดี, ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ บุคคล และกลุ่มบุคคลต่างๆ ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ ช่วยเหลือ อย่างดียิ่ง ทั้งในด้านวิชาการ และด้านการดำเนินงานวิจัย อาทิเช่น

- ศศ.ดร ขวัญกมล กถินศรีสุข และคณะอาจารย์ประจำสาขาวิชาเทคโนโลยีสังคม
- อาจารย์อุษณีย์ กิดกำธร อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์
- อาจารย์อุดม บุญเยี่ยม ผู้ช่วยอาจารย์ที่ปรึกษา
- คุณทรงวุฒิ ประสงค์ทรัพย์ ประธานองค์การบริหารส่วนตำบลโลกกรวด ที่ให้คำปรึกษาด้านการปฏิบัติการในเขตพื้นที่ , การประสานงานต่างๆ
- คุณขวัญตา ทองพันธ์ พัฒนาการตำบลโลกกรวด
- ผู้นำชุมชน, ประธานกองทุนหมู่บ้าน, สมาชิกกองทุนหมู่บ้าน และชาวบ้านละตมหม้อ ที่ให้ความอนุเคราะห์ทางด้านข้อมูลต่างๆ

ท้ายนี้ ขอกราบขอบพระคุณบิดา, มารดา ที่ได้ให้การเลี้ยงดู และส่งเสริมการศึกษาเป็นอย่างดีมาตลอด จนทำให้ผู้วิจัยประสบความสำเร็จในชีวิต

นางสาวจินตนา ชนะบุญ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
หน้าอำนวยการ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญแผนภาพ	จ
สารบัญตาราง	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 หลักการและเหตุผล	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการประเมิน โครงการ	1
1.3 กรอบแนวคิดทางทฤษฎี	2
1.4 วิธีดำเนินการ	2
1.5 ผลที่คาดว่าจะได้รับ	3
บทที่ 2 เอกสารที่เกี่ยวข้อง	
2.1 นโยบายหลักการ วัตถุประสงค์ของกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมืองแห่งชาติ	4
2.1.1 นโยบายกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมือง	4
2.1.2 หลักการของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง	4
2.1.3 วัตถุประสงค์ในการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง	4
2.2 แบบติดตามสังเกตการณ์คัดเลือกคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมือง	5
2.3 แบบคำขอขึ้นทะเบียนและประเมินความพร้อมของ กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง	6
2.4 ระเบียบกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง	6
2.5 การพิจารณาเงินกู้สำหรับคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมือง	8
2.6 หลักการประเมินโครงการรูปแบบการประเมิน แบบชีพท์โมเดล (CIPP Model)	8

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
2.7 การวิเคราะห์โครงการเพิ่มประสิทธิภาพ การบริหาร . การจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง	9
3 วิธีการดำเนินการประเมิน โครงการ	
3.1 รูปแบบการประเมิน ...	11
3.1.1 การประเมินสภาพแวดล้อม (Context Evaluation:C)	11
3.1.2 การประเมินปัจจัยเบื้องต้น (Input Evaluation: I)	11
3.1.3 การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation:P)	11
3.1.4 การประเมินผลผลิต (Product Evaluation:P)	11
3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	12
3.2.1 ประชากร	12
3.2.2 กลุ่มตัวอย่าง	12
3.3 การประเมิน โครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง	12
3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน	30
3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล	31
3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล	31
บทที่4 ผลการติดตามการประเมิน โครงการ	
4.1 ผลการประเมินบริบทชุมชน	32
4.1.1 บริบทระดับประเทศ	32
4.1.2 บริบทระดับท้องถิ่น	34
4.1.3 การประเมิน โครงการ โดยภาพรวม	42
4.1.4 การประมวลเทคนิควิธีการทำธุรกิจของผู้กู้	50
4.1.5 สรุปการบรรลุวัตถุประสงค์ของการประเมิน โครงการ	52
4.1.6 ปัจจัยค้ำชวค และค้ำลบที่ส่งเสริมและขัดขวางการ บรรลุวัตถุประสงค์	54
4.1.7 การเกิดองค์กรเครือข่ายการเรียนรู้	54
4.1.8 ความเข้มแข็งของชุมชน	54
บทที่5 สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ	
5.1 สรุปอภิปรายผล	56

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
5.1.1 สรุป	56
5.1.2 อภิปรายผล	57
5.1.3 การเกิดองค์การเครือข่ายการเรียนรู้	57
5.1.4 ตัวชี้วัดความเข้มแข็งของชุมชนในทัศนคติ ของประชาชนในพื้นที่เป้าหมาย	57
5.1.5 ผลโดยตรงและผลกระทบต่างๆ	57
5.1.6 ข้อเสนอแนะ	58
บรรณานุกรม	60
ภาคผนวก ก ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการคณะกรรมการกองทุน หมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ	
ภาคผนวก ข คู่มือการพิจารณาเงินกู้ สำหรับคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมือง	
ภาคผนวก ค แบบจำลอง CIPP Model	

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่		หน้า
1	แสดงความคิดพื้นฐานการประเมินของ สตีฟเฟิลบีม	9
2	แผนที่ตั้งหมู่บ้านละลมเหนือ	35

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 การประเมินบริบท ตัวชี้วัด ข้อมูลที่ต้องการ และวิธีการ เก็บข้อมูลการประเมินบริบท (ระดับหมู่บ้าน)	13
2 การประเมินปัจจัย ตัวชี้วัด ข้อมูลที่ต้องการ และวิธีการ เก็บข้อมูลการประเมินปัจจัย	18
3 การประเมินกระบวนการ ตัวชี้วัด ข้อมูลที่ต้องการ และวิธีการ เก็บข้อมูลการประเมินกระบวนการ	21
4 การประเมินผลผลิต ตัวชี้วัด ข้อมูลที่ต้องการ และวิธีการ เก็บข้อมูลการประเมินผลผลิต	26
5 กลุ่มอาชีพในหมู่บ้านละดมหม้อ	37
6 จำนวนประชากรจำแนกตามลักษณะของประชากร	41
7 การประกอบอาชีพของชุมชน	42
8 ข้อมูลตัวชี้วัดความเข้มแข็งของชุมชน รัศมีลำตะคอง	43
9 ข้อมูลตัวชี้วัดความเข้มแข็งของชุมชน แสนสุขพัฒนา	44
10 ข้อมูลตัวชี้วัดความเข้มแข็งของชุมชน ละดมหม้อ2000	45
11 ข้อมูลตัวชี้วัดความเข้มแข็งของชุมชน ตรีพัฒนา	46

บทที่ 1

บทนำ

1.1 หลักการ และเหตุผล

ปัจจุบันปัญหาความยากจนของประชาชนส่วนใหญ่ คือ ปัญหาที่รัฐจะต้องเร่งทำการแก้ไข โดยเฉพาะในเขตชนบทและชุมชนเมือง ไม่ว่าจะเป็นปัญหาทางด้านเศรษฐกิจ, การเกษตร, การพัฒนาทางด้านอาชีพ, การสร้างงานและ ความเป็นอยู่ ฯลฯ ซึ่งเมื่อมองโดยภาพรวมแล้วประชาชนเหล่านี้ เป็นกำลังสำคัญที่จะช่วยเสริมสร้างเศรษฐกิจของประเทศให้มีการพัฒนาขึ้นรัฐบาลจึงได้มีนโยบายเร่งด่วนในการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง โดยมีปรัชญาในการสร้างจิตสำนึก การรักบ้านเกิด ให้กับชุมชนภายในท้องถิ่นโดยมีการเกื้อกูลผู้ด้อยโอกาส ในหมู่บ้านและชุมชน เชื่อมโยงกระบวนการเรียนรู้ระหว่างชุมชน หน่วยงานของรัฐฯ เอกชนและประชาสังคมเป็นการกระจายอำนาจให้กับท้องถิ่นและเป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนภายในหมู่บ้านและชุมชนเมือง อีกทั้งยังช่วยให้ท้องถิ่นมีขีดความสามารถในการจัด ระบบ และบริหารจัดการเงินกองทุน ของตนเองให้คงอยู่ภายในหมู่บ้านของคนปัจจุบันจากความพร้อมของกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมือง ได้มีการอนุมัติให้มีการจัดตั้งกองทุน และจัดสรร โอนเงินโดยผ่านธนาคารออมสิน สาขาทั่วประเทศโดยเป้าหมายการจัดตั้ง และดำเนินงานกองทุน จำนวน 71,364 หมู่บ้าน 3,517 ชุมชนเมืองรวม 74,881 แห่ง สามารถจัดตั้งกองทุน และโอนเงินไปแล้ว 70,441 แห่ง คิดเป็นเงิน 48,607 ล้านบาท จังหวัด นครราชสีมา ถือเป็นร้อยละ 95 ที่ได้มีการดำเนินการจัดตั้งและอนุมัติการจัดสรรเงินกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมือง หมู่บ้านละลมหม้อ จึงถือได้ว่าเป็นหมู่บ้านหนึ่งในจังหวัดนครราชสีมา ที่ได้รับการจัดสรรเงิน 1 ล้าน เพื่อเข้ามาพัฒนาหมู่บ้าน โดยการบริหารจัดการของคณะกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งจากชุมชน

1.2 วัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการ

วัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัย เพื่อหาข้อมูลขั้นพื้นฐานสำหรับใช้ในโครงการ ซึ่งพอสรุปได้ดังนี้

- 1) ศึกษาสภาพโดยทั่วไปของชุมชน-ทางด้านเศรษฐกิจ, สังคม, วัฒนธรรม, การจัดการ, การจัดการองค์กรต่างๆ ของหมู่บ้าน และการพัฒนาหมู่บ้าน

2) เพื่อนำข้อมูลการบริหารการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองมาประเมินถึงความสำเร็จของระบบการทำงานของกองทุนหมู่บ้าน ตลอดระยะเวลา 10 เดือน

3) เพื่อให้ทราบปัจจัยการบริหารงานกองทุนทั้งทางด้านบวกและด้านลบ รวมไปถึงการศึกษาเกี่ยวกับชีวิตความเป็นอยู่ของชุมชน จากอดีต - ปัจจุบัน

4) เพื่อให้ได้ตัวชี้วัดความเข้มแข็งตามทัศนคติของประชาชนในพื้นที่เป้าหมายโดยใช้แบบบร. ที่กำหนดและเพื่อให้ทราบข้อมูลระดับความเข้มแข็งของชุมชนตามตัวชี้วัด ที่กองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมืองเป็นผู้กำหนด

1.3 กรอบแนวคิดทางทฤษฎี

แนวความคิดและรูปแบบในการประเมิน เป็นการนำประเด็นที่ศึกษามาเป็นรูปแบบของการประเมิน โดยใช้เหตุผลต่างๆ ไป อธิบายถึงความสัมพันธ์ระหว่างการประเมินกับการตัดสินใจโดยการนำข้อมูลมาเชื่อมโยงสัมพันธ์ และต่อเนื่องกันอย่างเป็นระบบ ก่อให้เกิดการแสดงผลเป็นภาพรวมในประเด็นที่จะประเมิน

สตัฟเฟิลบีม (D.L Stufflebeam PDK,1977,P 261-265) ได้ให้ความหมายของการประเมินว่า “ การประเมินเป็น กระบวนการของการวิเคราะห์ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการตัดสินใจในทางเลือกต่าง ที่มีอยู่” ในการเก็บข้อมูลในการประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมืองสามารถใช้กรอบความคิด หรือ “ตัวแบบความคิดเชิงระบบ” (System Model) เป็นกรอบในการระบุปัจจัย และตัวแปร สำหรับการเก็บข้อมูล ซึ่งต้นแบบทางความคิดที่นำมาประเมินในครั้งนี้ คือ “ซิพพีโมเดล” (CIPP Modal) โดยความหมายของ CIPP คือ

C	ย่อมาจาก	Context	คือ	บริบทของหน่วยระบบ
I	ย่อมาจาก	Input	คือ	ปัจจัยนำเข้าของหน่วยระบบ
P	ย่อมาจาก	Process	คือ	กระบวนการของหน่วยระบบ
P	ย่อมาจาก	Product	คือ	ผลผลิตของหน่วยระบบ

1.4 วิธีดำเนินการ

ในการดำเนินการประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง มีขั้นตอน และวิธีการศึกษาเพื่อหาข้อมูล ซึ่งพอสรุปได้ดังนี้

- 1) ศึกษาถึงเรื่องนโยบาย เป้าหมายของกองทุนแห่งชาติ และชุมชนเมื่อ
- 2) ศึกษาสภาพโดยทั่วไปของหมู่บ้าน และชุมชนในท้องถิ่น รวมไปถึงระบบการบริหารงานของกองทุนหมู่บ้าน ซึ่งในการดำเนินการในครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ โดยการใช้วิธีการเก็บ

ข้อมูล หลายแบบด้วยกัน เพื่อให้ได้ข้อมูล และรายละเอียดที่ถูกต้อง และ โดดเดี่ยวความจริงมากที่สุด ซึ่งวิธีการดำเนินงานในครั้งนี้อยู่ประกอบด้วย

- การสัมภาษณ์กลุ่ม (Group Interview) จัดให้มีการสัมภาษณ์กลุ่มผู้นำชุมชน เช่น กำนัน, ผู้ใหญ่บ้าน, คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน, ประธานกลุ่มแม่บ้าน และกลุ่มชาวบ้านที่สามารถให้ข้อมูลโดยรวมของชุมชนได้ดี
- การจัดกลุ่มสนทนา (Focus Group) ระดับหมู่บ้าน และระดับตำบล โดยมีผู้เข้าร่วมสนทนา ประมาณ 10 คนขึ้นไป ผู้ที่เข้าร่วมสนทนาเริ่มตั้งแต่ สมาชิกผู้กู้, คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน รวมไปถึงเจ้าหน้าที่จากหลายฝ่ายที่เกี่ยวข้อง โดยการสนทนาจะดำเนินตามแนวคำถามที่ได้สร้างขึ้นมาเพื่อให้ได้รายละเอียดต่างๆ ตามที่ได้ศึกษา และตามแบบเอกสาร (บร.1-บร.12) ที่กำหนด
- การสัมภาษณ์ระดับลึก (In-depth Interview) สัมภาษณ์กลุ่มสมาชิกผู้กู้, คณะกรรมการกองทุนฯ, รวมไปถึงผู้ที่เกี่ยวข้องในการก่อตั้งกองทุนหมู่บ้าน
- การสังเกตแบบมีส่วนร่วม (Participant observation) โดยการสังเกต และมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมต่างๆ ที่ได้จัดขึ้นภายในชุมชน

3) นำข้อมูลทั้งหมด มาประกอบในการวิเคราะห์ และประเมินผลของโครงการ โดยใช้กฎทางทฤษฎี เข้ามามีส่วนช่วยในการประเมินโครงการ

1.5 ผลที่คาดว่าจะได้รับจากการประเมินโครงการ

- 1) ให้ได้ทราบถึง ปัจจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานของกองทุนหมู่บ้าน ไม่ว่าจะเป็นกระบวนการต่างๆ ในการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนกฎระเบียบ, ความสำเร็จ และความล้มเหลวในการบริหารงาน
- 2) ทราบตัวชี้วัดต่อการสร้างความเข้มแข็งภายในชุมชน โดยชุมชนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นร่วมกัน จากการจัดทำประชาคมในระดับหมู่บ้าน และระดับตำบล
- 3) ผู้ศึกษาได้เกิดการเรียนรู้ถึงวิธีการ และขั้นตอนการจัดการ, ปัญหาที่เกิดขึ้น รวมไปถึงการแก้ปัญหาต่างๆ และนำมาวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ
- 4) ผู้ศึกษา ได้รับความรู้ความเข้าใจในระบบการศึกษาที่มีระเบียบวิธีทางวิทยาศาสตร์ อันจะนำไปสู่การเรียนรู้การคิดวิเคราะห์ถึงปัญหาต่างๆ ได้อย่างเป็นระบบ

บทที่ 2 เอกสารที่เกี่ยวข้อง

2.1 นโยบาย หลักการ วัตถุประสงค์ ของกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมืองแห่งชาติ

2.1.1 นโยบายกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมือง

การจัดตั้งกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมืองแห่งชาติ เป็นนโยบายที่เร่งด่วน และสำคัญของทางรัฐบาล ในการต่อสู้เพื่อแก้ปัญหาความยากจน ของประชากรส่วนใหญ่ที่กำลังเผชิญอยู่ เพื่อเป็นการเสริมสร้างกระบวนการพึ่งพาตนเอง ของหมู่บ้าน และชุมชนเมือง ในด้านการเรียนรู้ การสร้าง และพัฒนา ความคิดริเริ่ม เพื่อการแก้ปัญหา และเสริมสร้างทางด้านเศรษฐกิจ และสังคมของประชาชน ในหมู่บ้านและชุมชนเมือง โดยรัฐได้มีการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง กองทุนละ 1 ล้านบาท ซึ่งถือว่าเป็นการวางรากฐานให้กับเศรษฐกิจในอนาคต

2.1.2 หลักการของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

- 1) เพื่อสมาชิกภายในชุมชนเกิดความพร้อม, ความสนใจ, การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ โดยการทำประชาคม และการจัดทำกิจกรรมต่างๆ
- 2) คณะกรรมการกองทุน เกิดการเรียนรู้ที่จะบริหารการจัดการอย่างเป็นระบบ เพื่อให้เงินหมุนเวียนภายในหมู่บ้าน
- 3) เพื่อกระจายอำนาจการบริหารงานทางด้านการพัฒนา เป็นไปในแนวราบ โดยการให้ชุมชนเป็นผู้ดูแลและบริหารกองทุนกันเอง โดยการจัดเจ้าหน้าที่เข้ามาให้คำแนะนำและติดตามประเมินผลทุกระยะ

2.1.3 วัตถุประสงค์ในการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมือง

- 1) เป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนในหมู่บ้านและชุมชนเมือง เพื่อสำหรับการลงทุนเพื่อการพัฒนา, การสร้างอาชีพ, การเพิ่มรายได้ ให้กับชุมชน
- 2) เป็นการพัฒนาให้ชุมชน มีขีดความสามารถในการบริหารการจัดการเงินกองทุนของตนเองให้คงอยู่ และมีผลผลิตเพิ่มเติม
- 3) ชุมชนมีการพึ่งพาตนเอง, มีการแสดงความคิดเห็นในการแก้ปัญหาร่วมกัน ก่อให้เกิดชุมชนเข้มแข็ง

4) เป็นการกระด้นเศรษฐกิจในระดับฐานรากของประเทศ เพื่อเป็นการเสริมสร้างเศรษฐกิจและสังคมเมืองในอนาคต

2. แบบคิดตามสังเกตการณ์คัดเลือกคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมือง

การคัดเลือกคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมือง มีส่วนสำคัญในการประเมินความพร้อมของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองต่างๆและกระบวนการเลือกตั้งจะต้องเป็นไปตามระเบียบคณะกรรมการว่าด้วยการจัดตั้ง และบริหารกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. 2544 ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1) จัดเวทีชาวบ้านเพื่อเลือกสรรคณะกรรมการกองทุนจำนวนไม่น้อยกว่า 9 คนแต่ไม่เกิน 15 คน ทั้ง ชาย และหญิง ในสัดส่วนเท่าเทียมกัน โดยมีคณะกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งจากระดับจังหวัด, อำเภอ และจากเทศบาล เข้าร่วมสังเกตการณ์ในการแต่งตั้ง

2) องค์กรประชุมของเวทีชาวบ้าน คัดสามในสี่ของจำนวนครัวเรือนทั้งหมดของจำนวนหมู่บ้านหรือชุมชนเมือง

3) ร่วมกันกำหนดวิธีการ และดำเนินการเลือกกันเอง

4) เลือกคณะกรรมการกองทุนในช่วงระยะเวลาที่คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองกำหนด

5) เลือกคนดีมีความรู้ ประสพการณ์ อีกทั้งมีคุณสมบัติ และไม่มีลักษณะต้องห้าม ตามที่คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมืองกำหนด

คุณสมบัติของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน จะต้องเป็นไปตามระเบียบของคณะกรรมการว่าด้วยการจัดตั้ง และบริหารกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ.2544

1) เป็นผู้ที่อยู่อาศัยในหมู่บ้าน หรือชุมชนมาไม่น้อยกว่า 2 ปี

2) เป็นผู้มีอายุ 20 ปีบริบูรณ์

3) เป็นผู้ปฏิบัติตนอยู่ในหลักศาสนา มีความรับผิดชอบ เสียสละ มีส่วนร่วมในกิจกรรมของหมู่บ้าน และชุมชนเมือง ไม่คิดการพนัน ไม่ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด ไม่มีประวัติเล็ดค้ำการเงิน และยึดมั่นในระบอบประชาธิปไตย

4) ไม่เป็นบุคคลล้มละลายหรือไร้ความสามารถ

5) ไม่เคยรับโทษจำคุก เว้นแต่โทษที่กระทำโดยประมาท

6) ไม่เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่า ทำผิดต่อตำแหน่งหน้าที่หรือไม่เคยกระทำผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน เว้นแต่ความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์สิน และความผิดฐานบุกรุก

7) ไม่เคยถูกไล่ออก หรือให้ออกจากราชการ ปรีอรัฐวิสาหกิจ

8) ไม่เป็นผู้ไม่ไปใช้สิทธิในการเลือกตั้ง

9) ไม่เคยถูกให้ออกจากคณะกรรมการกองทุน ด้วยมติของคณะกรรมการ หรือมติของสมาชิก

2.3 แบบคำขอขึ้นทะเบียน และประเมินความพร้อมของกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมือง

เมื่อได้มีการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้าน และคณะกรรมการกองทุนเป็นที่เรียบร้อยแล้ว จึงได้มีการขอรับการจัดสรรเงินจากคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมืองแห่งชาติ โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

2.3.1 การขอขึ้นทะเบียนกองทุนหมู่บ้าน หรือชุมชนเมือง

1) จัดทำแบบขอขึ้นทะเบียนตามแบบ กทบ.2 ซึ่งขอรับแบบ กทบ.2 จากคณะกรรมการสนับสนุนระดับอำเภอ

2) ยื่นแบบคำขอขึ้นทะเบียนกับธนาคารออมสิน หรือธนาคารเพื่อการเกษตร และ สหกรณ์การเกษตร ที่คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมืองแห่งชาติกำหนด พร้อมเอกสารที่เกี่ยวข้อง คือระเบียบ ข้อบังคับของกองทุน

3) เปิดบัญชีธนาคาร

2.3.2 การประเมินความพร้อมกองทุน

เมื่อกองทุนหมู่บ้านหรือกองทุนชุมชนเมือง ได้ยื่นขึ้นทะเบียนต่อธนาคารแล้วคณะกรรมการสนับสนุนระดับอำเภอ ร่วมกับกองทุนหมู่บ้านจะทำการประเมินความพร้อมในเรื่องต่างๆ ดังนี้

- 1) การคัดเลือกคณะกรรมการกองทุน
- 2) คุณสมบัติของคณะกรรมการกองทุน
- 3) ความรู้, ประสบการณ์ และความมั่นใจในการบริหารกองทุนของคณะกรรมการกองทุน
- 4) ระเบียบ ข้อบังคับธนาคารดำเนินการกองทุน
- 5) การมีส่วนร่วมของชาวบ้าน หรือสมาชิกในการจัดการกองทุน
- 6) การปฏิบัติของสมาชิกตามระเบียบ และข้อบังคับของกองทุน
- 7) การเปิดบัญชีเงินฝากของกองทุน

2.4 ระเบียบกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมือง

เพื่อให้การบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน“ละดมหม้อ”เป็นไปด้วยความคล่องตัว และมีประสิทธิภาพอีกทั้งเป็นการเอื้อประโยชน์ต่อสมาชิกโดยรวม จึงเห็นสมควรจัดให้มีการกำหนดระเบียบการเกี่ยวกับการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้าน มีดังต่อไปนี้

2.4.1 ที่ตั้ง ที่ตั้งของกองทุนหมู่บ้าน ตั้งอยู่ที่บ้านเลขที่ 25 หมู่4 ตำบลโลกกรวด อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา

2.4.2 วัตถุประสงค์

- 1) เป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียน ให้กับสมาชิกกองทุน และเป็นการสร้างงานสร้างรายได้ ให้มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีกว่าเดิม
- 2) เพื่อส่งเสริมการออมทรัพย์ด้วยวิธีการถือหุ้น , การฝากเงินตั้งจะ และเงินรับฝาก
- 3) เพื่อเป็นการสร้างจิตสำนึกในกับชุมชน ในการร่วมกันคิด ถึงปัญหาและการแก้ปัญหา ร่วมกัน ภายในชุมชน ก่อให้ชุมชนเกิดการรักบ้านเกิด
- 4) ชุมชนสามารถเรียนรู้ในการจัดการบริหารกองทุน อย่างเป็นระบบ โดยการบริหารกองทุน จากคณะกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้ง

5) ก่อให้เกิดการกระตุ้นเศรษฐกิจในระดับฐานราก ของประเทศ

2.4.3 แหล่งที่มาของกองทุน ประกอบด้วยเงิน และทรัพย์สิน ดังนี้

- 1) เงินที่ได้รับการจัดสรรจากรัฐบาล
- 2) ดอกผล หรือผลประโยชน์ใดๆ ที่เกิดขึ้นจากเงินกองทุน
- 3) ค่าธรรมเนียมแรกเข้า
- 4) เงินค่าหุ้น
- 5) เงินสมทบจากกลุ่ม หรือองค์กรสมาชิก
- 6) เงินกู้ยืม

2.4.4 คุณสมบัติของสมาชิก

- 1) ต้องเป็นบุคคลที่มีรายชื่อตามสำเนาทะเบียนบ้าน ละลมหม้อ ไม่น้อยกว่า 2 ปี
- 2) เป็นผู้ที่คณะกรรมการกองทุน ได้มีมติเห็นชอบให้สมัครเข้าเป็นสมาชิกของกองทุน
- 3) มีอายุ ตั้งแต่ 20 ปีขึ้นไป แต่ไม่เกิน 60 ปี หรือเป็นผู้ที่บรรลุนิติภาวะ โดยการสมรส และจดทะเบียนสมรสถูกต้องตามกฎหมาย
- 4) เป็นผู้ที่เห็นชอบด้วยหลักการของกองทุน และสนใจเข้ามามีร่วมกิจกรรม ของกองทุน เป็นผู้พร้อมที่จะปฏิบัติตามระเบียบของกองทุน
- 5) เป็นผู้พร้อมที่จะปฏิบัติตามระเบียบของกองทุน
- 6) ไม่เป็นผู้ที่มีประวัติเสียทางการเงิน

2.4.5 การสมัครเข้าเป็นสมาชิก

- 1) นำหลักฐานสำเนาทะเบียนบ้านและบัตรประชาชนเพื่อประกอบการสมัคร กรอกแบบฟอร์ม สมัครเป็นสมาชิก พร้อมชำระเงินค่าธรรมเนียมแรกเข้า 30 บาท
- 2) ต้องถือหุ้นของกองทุน โดยกำหนดให้ซื้อหุ้น ๆ ละ 10 บาท ในการเพิ่มหุ้นกองทุนจะเป็นให้มีการเพิ่มหุ้นได้ ปีละ 1 ครั้ง ในวันประชุมใหญ่สามัญประจำปี

2.4.6 การพ้นสภาพจากการเป็นสมาชิก

- 1) คาย
- 2) ล่าออก และ ได้รับอนุมัติให้ล่าออกจากคณะกรรมการกองทุน
- 3) วิกลจริต , จิตฟั่นเฟือน หรือถูกศาลสั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถ
- 4) ที่ประชุมใหญ่สมาชิกมีมติให้ออก ด้วยคะแนนเสียงสองในสามของผู้เข้าร่วมประชุม
- 5) จงใจฝ่าฝืนระเบียบของกองทุน หรือ ไม่ให้ความร่วมมือกับกองทุนไม่ว่าด้วยประการใด
- 6) นำทรัพย์สินของกองทุน ไปใช้ผิดวัตถุประสงค์
- 7) ศาลสั่งเป็นบุคคลล้มละลาย
- 8) ค้างโทษ หรือ คดีอาญาสาหัสร้ายแรง

2.5 การพิจารณาเงินกู้ สำหรับคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมือง

- 1) ต้องเป็นสมาชิกของกองทุนมีความซื่อสัตย์สุจริต อยู่ในหลักเกณฑ์ และวัตถุประสงค์ของกองทุนเป็นอย่างดี
- 2) โครงการที่สมาชิกรายเสนอ เพื่อขอกู้ จะต้องเป็นโครงการที่ดำเนินการได้จริง มีความเป็นไปได้ทางการตลาด และเห็น ได้ชัดเจนว่ามีคุณค่าต่อการลงทุน
- 3) เป็นผู้ประกอบอาชีพสุจริต
- 4) ในการพิจารณาเงินกู้ ของสมาชิกจะต้องได้รับการเห็นชอบจากคณะกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้ง โดยการให้สมาชิกกู้ได้ไม่เกิน 20,000 บาท ในกรณีที่สมาชิกทำเรื่องขอกู้เกินจำนวนเงินที่คั้งไว้ แต่ไม่เกิน 50,000 บาท จะต้องได้รับการเห็นชอบจากสมาชิกพิจารณาวิญญูชี้ขาด และระยะเวลาการคืนเงินต้น พร้อมดอกเบี้ยไม่เกิน หนึ่งปีนับจากที่ทำสัญญาอนุมัติเงินกู้
- 5) สมาชิกกรอกแบบฟอร์มสัญญาในคำขอกู้ พร้อมแจ้งระยะเวลาในการส่งคืนเงินต้น พร้อมดอกเบี้ย โดยระบุในการ ใช้คืนไม่เกินหนึ่งปี ในเอกสารทั้ง 3 ชุด
- 6) ผู้กู้ที่ได้รับอนุมัติเงิน จะต้องไปเปิดบัญชีออมทรัพย์กับธนาคารสาขาที่กองทุนกำหนด และแจ้งหมายเลขบัญชีให้คณะกรรมการรับทราบ เพื่อจะ ได้รับการ โอนเงินเข้าบัญชีของผู้กู้

2.6 หลักการประเมินโครงการรูปแบบการประเมิน แบบชีพพีโมเดล (CIPP Model)

รูปแบบการประเมินชีพพีของสต๊อฟเฟิลบีม (Stufflebeam's CIPP Model) กล่าวว่า "การประเมินเป็นกระบวนการของการระบุ หรือกำหนดข้อมูลที่ต้องการ รวมทั้งการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล และนำข้อมูลมาวิเคราะห์ และสังเคราะห์ ให้เกิดสารสนเทศที่มีประโยชน์ เพื่อนำเสนอสำหรับใช้เป็นทางเลือกในการตัดสินใจ" โดยมีแนวความคิดพื้นฐานคือ

แผนภาพที่ 1 : ความคิดพื้นฐานการประเมินของ สคัพเฟิลดิม

- ขั้นตอนที่ 1 กำหนดหรือระบุข้อมูลที่ต้องการ
- ขั้นตอนที่ 2 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- ขั้นตอนที่ 3 วิเคราะห์ และจัดการสารสนเทศ เพื่อนำเสนอผู้บริหาร

สคัพเฟิลดิม ได้กำหนดประเด็นที่ประเมินออกเป็น 4 ประเภท ซึ่งเป็นที่มาของการกำหนดชื่อรูปแบบการประเมิน แบบซีพีพี (CIPP Model) ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

- การประเมินสภาวะแวดล้อม (Context Evaluation : C) เป็นการประเมินก่อนการดำเนินการโครงการ เพื่อพิจารณาหลักการ และเหตุผล ความจำเป็นที่ต้องดำเนินโครงการ ประเด็นปัญหา และความเหมาะสมของเป้าหมายโครงการ
- การประเมินปัจจัยเบื้องต้น (Input Evaluation : I) เป็นการประเมิน เพื่อพิจารณาความเหมาะสมของความพอเพียงของทรัพยากร อาทิ จำนวนคน ,งบประมาณ , วัสดุอุปกรณ์ รวมทั้งเทคโนโลยี และแผนการของการดำเนินการโครงการ
- การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation : P) เป็นการประเมินเพื่อหาข้อบกพร่องของการดำเนินการ ที่ใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนา แก้ไข ปรับปรุง ให้การดำเนินการช่วงต่อไปมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยมีการบันทึกไว้เป็นหลักฐานทุกขั้นตอน
- การประเมินผลผลิตที่เกิดขึ้น (Product Evaluation : P) เป็นการประเมินเปรียบเทียบผลผลิตที่เกิดขึ้นกับจุดประสงค์ของโครงการ รวมทั้งการพิจารณาในประเด็นของการปฏิบัติการเล็ก, ขยาย หรือปรับเปลี่ยนโครงการ

2.7 การวิเคราะห์โครงการเพิ่มประสิทธิภาพ การบริหารการจัดการกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมือง

โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารการจัดการกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมือง เป็นโครงการที่มุ่งเน้นการสนับสนุนการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารการจัดการกองทุนที่ได้รับการอนุมัติกองทุนแล้ว

เสร็จ เพื่อการพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพ และต่อเนื่อง ก่อให้เกิดความเข้มแข็งภายในชุมชน และเศรษฐกิจภายในประเทศ อีกทั้งยังเป็นการกระตุ้นให้ชุมชน มีความพร้อมในการแก้ปัญหาการจัดการภายในชุมชนที่ตนอาศัยอยู่ได้เป็นอย่างดี

สำนักงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ จึงเห็นสมควรให้มีการสนับสนุนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมือง โดยให้ทุนการศึกษาแก่บัณฑิต เพื่อการศึกษาหลักสูตรการจัดการ และการประเมินโครงการ ซึ่งเป็นหลักสูตรที่กำหนดการศึกษาเกี่ยวกับการปฏิบัติจริงในพื้นที่หมู่บ้าน และชุมชนเมือง โดยกำหนดให้นโยบายกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมือง เป็นกิจกรรมหลักของการศึกษา ซึ่งจะช่วยในการบริหารการจัดการกองทุนหมู่บ้าน รวมทั้งก่อให้เกิดการสร้างงาน , สร้างรายได้ แก่ผู้ที่จบการศึกษาในระดับปริญญาตรี ซึ่งเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจในระดับล่างอีกทางหนึ่ง และส่งเสริมให้บัณฑิตที่ต้องการพัฒนาบ้านเกิดมีโอกาสรกระทำได้ อีกทั้งเป็นการยกระดับการศึกษาควบคู่กับการปฏิบัติงานในพื้นที่ ที่ สมควรให้สถาบันการศึกษาทั้งในส่วนของกระทรวงศึกษาธิการ และทบวงมหาวิทยาลัย จัดทำหลักสูตร โดยเนื้อหาหลักสูตรจะมุ่งเน้นเกี่ยวกับการบริหารการจัดการ , การเงิน , การบัญชี , การจัดทำโครงการ , การวิเคราะห์โครงการ , การวิจัย และการประเมินผลโครงการ , การออกแบบผลิตภัณฑ์ และการตลาด รวมทั้งการเรียนรู้ชุมชน , การประเมินผลและการพัฒนาชุมชนที่ใช้การวิจัยเป็นเครื่องมือ และผู้จบหลักสูตรจะได้รับ "ประกาศนียบัตรบัณฑิต" ซึ่งถือว่าเป็นการประเมินบัณฑิต

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการประเมินโครงการ

การประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองเป็นการศึกษารายกรณี ของหมู่บ้านละลม หม้อ หมู่ที่ 4 ตำบลโคกกรวด อำเภอเมืองจังหวัดนครราชสีมา โดยผู้ประเมินได้เริ่มเข้าปฏิบัติงานตั้งแต่วันที่ ๑ ธันวาคม พ.ศ. 2544 ในโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง โดยใช้หลักการพื้นฐานในการประเมินตามสภาพจริง หรือที่เรียกว่า Authentic Evaluation

3.1 รูปแบบการประเมิน

ศัพท์เปิดปิด ได้กำหนดประเด็นที่จะประเมินออกเป็น 4 ประเภท เป็นที่มาของรูปแบบการประเมินแบบ ซิปป์ (CIPP Model) ซึ่งรายละเอียดดังนี้

3.1.1 การประเมินสภาพแวดล้อม (Context Evaluation : C) เป็นการประเมินก่อนการประเมินโครงการเพื่อพิจารณาถึงหลักการ และเหตุผล เช่น การประเมินสภาพโดยทั่วไปของหมู่บ้าน, สภาพเศรษฐกิจ และสังคมของหมู่บ้าน, ผู้นำชุมชนทั้งเป็นกลุ่ม และรายบุคคล

3.1.2 การประเมินปัจจัยเบื้องต้น (Input Evaluation : I) เป็นการประเมินเพื่อพิจารณาความเหมาะสมของความพร้อมของทรัพยากรปัจจัยนำเข้าของกระบวนการกองทุนหมู่บ้าน ไม่ว่าจะเป็น การประชาสัมพันธ์, นโยบายของรัฐบาล ระเบียบแนวทางปฏิบัติจากส่วนกลาง เงินกองทุน 1 ล้านบาท, กระบวนการได้มาซึ่งคณะกรรมการกองทุน เป็นต้น

3.1.3 การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation : P) เป็นการประเมินเพื่อหาข้อบกพร่องของการดำเนินการ เพื่อที่จะให้เป็นข้อมูลในการพัฒนา, แก้ไขปรับปรุง ให้ดำเนินการช่วงต่อไป เช่น การประเมินกระบวนการบริหารการจัดการกองทุนหมู่บ้าน ทั้งระดับหมู่บ้านและรายบุคคล การจัดทำระเบียบกองทุน, การจัดทำเอกสารเพื่อขอเงินทะเบียนกองทุน การจัดทำระบบบัญชี, กิจกรรมที่เกี่ยวกับสมาชิกของกองทุน เป็นต้น

3.1.4 การประเมินผลผลิต (Product Evaluation : P) เป็นการประเมินเพื่อเปรียบเทียบผลผลิตที่เกิดขึ้น กับจุดประสงค์ของโครงการ เช่น จำนวนสมาชิกของผู้กู้, จำนวนผู้กู้, ยอดเงิน และดอกเบี้ยที่ให้กับผู้กู้, กองทุนสะสม (เงินหุ้น) การชำระหนี้ของผู้กู้ ทัศนคติของชุมชนที่มีต่อกองทุน และค่อบับฉัด เป็นต้น

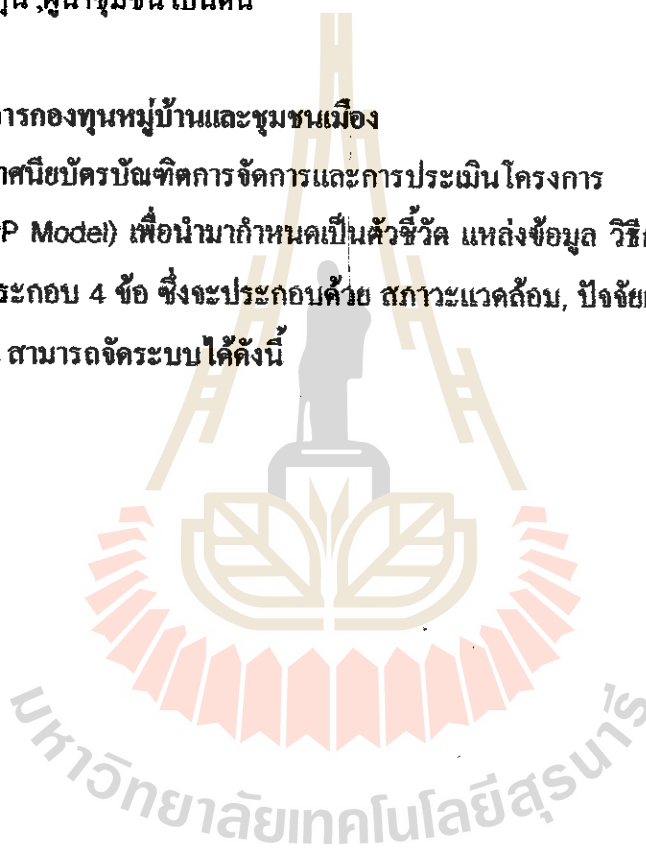
3.2 ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

3.2.1 ประชากร (Population) หมายถึง สมาชิกทั้งหมดของกลุ่มเป้าหมายของการดำเนินงาน ในที่นี้เป้าหมายในการประเมินคือชาวบ้านในหมู่บ้านละลมหม้อ, กลุ่มผู้นำชุมชน, สมาชิก และคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน, ผู้นำกลุ่มอาชีพ, ข้าราชการ, เจ้าหน้าที่ ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง

3.2.2 กลุ่มตัวอย่าง (Simple) หมายถึง สมาชิกบางส่วนของกลุ่มเป้าหมาย ที่เป็นตัวแทนที่ดีของประชากรในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการประเมินสมาชิกบางส่วนของกลุ่ม เช่นกลุ่มอาชีพของผู้กู้ คณะกรรมการกองทุน, ผู้นำชุมชน เป็นต้น

3.3 การประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตการจัดการและการประเมินโครงการ ได้กำหนดให้รูปแบบ ซิปป์โมเดล (CIPP Model) เพื่อนำมากำหนดเป็นตัวชี้วัด แหล่งข้อมูล วิธีการเก็บข้อมูลของการประเมิน จากองค์ประกอบ 4 ข้อ ซึ่งจะประกอบด้วย สภาวะแวดล้อม, ปัจจัยเบื้องต้น, กระบวนการ และผลผลิตที่เกิดขึ้น สามารถจัดระบบได้ดังนี้

การประเมินบริบท ประกอบด้วย

ตารางที่ 1 ตัวชี้วัดข้อมูลที่ต้องการ แหล่งข้อมูลและวิธีการเก็บข้อมูลการประเมินบริบท(ระดับหมู่บ้าน)

ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่ต้องการ	แหล่งข้อมูล	วิธีเก็บข้อมูล
ประวัติความเป็นมาของหมู่บ้าน	<ol style="list-style-type: none"> ที่มาของชื่อหมู่บ้าน คนกลุ่มแรกที่อพยพเข้ามาตั้งหมู่บ้าน อพยพมาจากที่ไหน และเหตุใดจึงอพยพมา สภาพเดิมทางด้านภูมิศาสตร์ของหมู่บ้านว่ามีสภาพอย่างไร อาชีพเดิม / อาชีพรอง ที่มีขึ้นในหมู่บ้านคืออะไร อาชีพเดิมที่เลิกทำคืออะไร เหตุผลอะไรจึงเลิกทำอาชีพนั้น อาชีพใหม่ที่เพิ่มขึ้นภายในหมู่บ้าน การเปลี่ยนแปลงในด้านสาธารณูปโภคมีประมาณ ปี พ.ศ. ใด เปลี่ยนไปอย่างไรบ้าง และต้องการให้มีอะไรเพิ่มขึ้น (ถนน, ไฟฟ้า, ประปา, โทรศัพท์, รถโดยสารประจำทาง) 	<ol style="list-style-type: none"> ผู้นำชุมชน ผู้อาวุโสในหมู่บ้าน ผู้นำกลุ่มอาชีพ ข้อมูลมือสอง (ศูนย์แพทย์ชุมชน, เทศบาล ต.โลกกรวด) 	<ol style="list-style-type: none"> สัมภาษณ์ตามแบบบร. 1 ศึกษาจากเอกสาร

ตารางที่ 1 ตัวชี้วัด ข้อมูลที่ต้องการ แหล่งข้อมูล และวิธีการเก็บข้อมูลการประเมินบริบท (ต่อ)

ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่ต้องการ	แหล่งข้อมูล	วิธีการเก็บข้อมูล
C2 สภาพภูมิศาสตร์ ของหมู่บ้าน	1. ลักษณะสภาพแวดล้อม สถานที่ตั้งของหมู่บ้าน 2. อาณาเขตติดต่อกับหมู่บ้านอื่น	1. ข้อมูลจากเอกสาร 2. ผู้นำของหมู่บ้าน 3. ชาวบ้านในหมู่บ้าน	1. ศึกษาจากเอกสาร 2. การสังเกต 3. การสัมภาษณ์
C3 สภาพเศรษฐกิจ และสังคมของหมู่บ้าน	3. แผนที่ของหมู่บ้าน 1. อาชีพหลัก และอาชีพรองของชาวบ้านในหมู่บ้าน 2. จำนวนพื้นที่ทำการเกษตร 3. จำนวนที่ดิน ทำกินโดยเฉลี่ย 4. จำนวนและประเภทร้านค้าในหมู่บ้าน 5. จำนวนโรงสีในหมู่บ้าน 6. โรงงานอุตสาหกรรมในหมู่บ้าน 7. โรงเรียนในหมู่บ้านและบริเวณหมู่บ้านใกล้เคียง 8. โรคที่เจ็บป่วยที่เกิดขึ้นภายในหมู่บ้าน 9. สถานพยาบาล	1. ผู้นำชุมชน 2. สถานพยาบาลในตำบล 3. โรงเรียน 4. เกษตรตำบล 5. ชาวบ้านในหมู่บ้าน	1. สัมภาษณ์ตามแบบบร. 1 2. การสังเกต 3. ศึกษาจากเอกสาร
C4 วัฒนธรรม และประเพณี	1. จำนวนวัด/โบสถ์/มัสยิด	1. ผู้นำชุมชน 2. ผู้อาวุโส	1. สัมภาษณ์ตามแบบ บร1.

ตารางที่ 1 ตัวชี้วัด ข้อมูลที่ต้องการ แหล่งข้อมูล และวิธีการเก็บข้อมูลการประเมินบริบท (ต่อ)

	2.จำนวนพระ/เณร/ บาทหลวง	3. เจ้าอาวาส	2. การสังเกต
	4. ประเพณีที่สำคัญ	4. ชาวบ้านในหมู่บ้าน	
	5. ความเชื่อค่านิยมต่าง ๆ		
C5 โครงสร้างพื้นฐาน และทรัพยากร	1. จำนวนและสภาพ ของโครงสร้างพื้นฐาน เช่น ถนน, ไฟฟ้า, ประปา, โทรศัพท์, หอ กระจายข่าว ฯลฯ	1. ผู้นำชุมชน 2. ชาวบ้านในหมู่บ้าน	1. สัมภาษณ์ตาม แบบบร. 1 2. การสังเกต
	2. จำนวนและสภาพ ทรัพยากร เช่น ป่าไม้ แหล่งน้ำ ฯลฯ ที่เป็น สาธารณประโยชน์		
C6 ผู้นำชุมชน การ รวมกลุ่ม และภูมิ- ปัญญาท้องถิ่น	1. ประเภทผู้นำที่เป็น ทางการและไม่เป็นทาง การ	1. ผู้นำชุมชน 2. ชาวบ้านในหมู่บ้าน	1. สัมภาษณ์ตาม แบบบร. 1 2. การสังเกต
	2. กลุ่มต่าง ๆ ที่มีอยู่ ในหมู่บ้าน (จำนวน สมาชิก, กิจกรรม, เงิน ทุน, ปีที่ก่อตั้ง)		
	3. ภูมิปัญญาท้องถิ่น ค่านิยมต่าง ๆ (ชื่อ, อายุ, ความเชี่ยวชาญ, ความ รู้อื่นๆ)		
C7 โครงการพัฒนาที่ ผ่านมา	1. โครงการของภาครัฐ 2. โครงการของเอกชน	1. ผู้นำชุมชน 2. ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง	1. สัมภาษณ์ตามแบบ บร.1

ตารางที่ 1 ตัวชี้วัด ข้อมูลที่ต้องการ แหล่งข้อมูล และวิธีการเก็บข้อมูลการประเมินบริบท (ต่อ)

ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่ต้องการ	แหล่งข้อมูล	วิธีการเก็บข้อมูล
	3.โครงการที่ชาวบ้าน ร่วมทำขึ้นกันเอง(ชื่อ โครงการ/กิจกรรม) (ย้อนหลัง5ปี)	3. ข้อมูลที่บันทึกไว้	2. ศึกษาจากเอกสาร 3.การสังเกต
C8 ความเข้มแข็งของ ชุมชน	1. ความสามัคคี 2.ความซื่อสัตย์ 3. การช่วยเหลือกัน 4.การยกย่องคนทำ ความดี 5.โอกาสในการหา ความรู้เพิ่มเติม 6.จำนวนครอบครัวที่มี อาชีพเลี้ยงตัวเองได้ 7. ครอบครัวอบอุ่น รัก ใคร่ ประองคอง 8. การรวมกลุ่ม 9 การประชุม/เสวนา สม่ำเสมอ 10.การช่วยเหลือผู้ ด้อยโอกาส 11.มีผู้นำที่มีคุณธรรม ยุติธรรม	1.ชาวบ้านในหมู่บ้าน	1.สัมภาษณ์แบบบร. 2 ครั้งที่ 1 (มาจากข้อ มูลคิบ จำนวน 200 ครัวเรือน)
C9 อาชีพเดิมชุมชน	1. อาชีพหลัก/รองของ สมาชิกกองทุน 2. อาชีพเดิม(เพียงพอ ต่อการเลี้ยงครอบครัวหรือไม่	1.สมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่ได้รับอนุมัติ เงินกู้	1. สัมภาษณ์ตาม แบบบร. 11 2.สัมภาษณ์เพิ่มเติม

ตารางที่ 1 ตัวชี้วัด ข้อมูลที่ต้องการ แหล่งข้อมูล และวิธีการเก็บข้อมูลการประเมินบริบท
(ระดับรายบุคคล)

ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่ต้องการ	แหล่งข้อมูล	วิธีการเก็บข้อมูล
C10 สมาชิกในครอบครัว	1. สมาชิกในครอบครัวและรายละเอียด เช่น จำนวน, อายุ, สถานภาพสมรส, ระดับการศึกษา, ความสัมพันธ์กับหัวหน้าครอบครัว, การมีงานทำ	1. ชาวบ้านในหมู่บ้าน	1 สัมภาษณ์ตามแบบบร. 11 2. สัมภาษณ์เพิ่มเติม
C11 สภาพการอยู่อาศัย	1. มีบ้านเป็นของตนเองหรือไม่ ถ้าไม่มีพักอาศัยอย่างไร	1. สมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่ได้รับอนุมัติเงินกู้	1. สัมภาษณ์ตามแบบบร. 11 2. สัมภาษณ์เพิ่มเติม
C12 รายได้ของครอบครัว	1. รายได้ของครอบครัวต่อเดือน 2. ความเพียงพอของรายได้ต่อรายจ่าย/เดือน	1. สมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่ได้รับอนุมัติเงินกู้	1. สัมภาษณ์ตามแบบบร. 11 2. สัมภาษณ์เพิ่มเติม
C13 หนี้สินของครอบครัวก่อนกู้เงินกองทุน	1. จำนวนหนี้สินที่มีอยู่ก่อนกู้เงินกองทุน 2. สาเหตุของการมีหนี้สิน 3. แหล่งเงินกู้	1. สมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่ได้รับอนุมัติเงินกู้	1. สัมภาษณ์ตามแบบบร. 11 2. สัมภาษณ์เพิ่มเติม

การประเมินปัจจัย ประกอบด้วย

ตารางที่ 2 ตัวชี้วัด ข้อมูลที่ต้องการ แหล่งข้อมูล และวิธีการเก็บข้อมูลการประเมินปัจจัย

ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่ต้องการ	แหล่งข้อมูล	วิธีการเก็บข้อมูล
1 นโยบาย ระเบียบ	1. รายละเอียดของ	1. ระเบียบสำนักนายกฯ	1. ศึกษาจากเอกสาร
5 แนวทางปฏิบัติ	ระเบียบสำนัก นายกฯ	2. ระเบียบที่เกี่ยวข้อง กับกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมืองแห่ง ชาติ	
2 การประชาสัมพันธ์	1. ช่วงเวลาที่มีการ ประชาสัมพันธ์	1. ผู้นำชุมชน	1. สัมภาษณ์
	2. ประเภทสื่อในการ ประชาสัมพันธ์	2. ชาวบ้าน	2. สังเกต
	3. ความทั่วถึงในการ ประชาสัมพันธ์	3. ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง	3. ศึกษาจากเอกสาร
	4. เนื้อหาในการประชาสัมพันธ์	4. ที่ทำการกองทุนหมู่บ้าน	
	5. เนื้อหาในการประชาสัมพันธ์	5. เอกสารประชาสัมพันธ์	
13 คณะอนุกรรมการ ระดับอำเภอที่เกี่ยวข้อง	1. จำนวนคณะ อนุกรรมการ	1. พัฒนาชุมชน	1. สัมภาษณ์
	2. องค์ประกอบคณะ อนุกรรมการ	2. คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน	2. ศึกษาจากเอกสาร
	3. สัดส่วนกรรมการ ภาคประชาชน		
	4. การปฏิบัติหน้าที่ของ ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง		
14 คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน	1. จำนวน	1. คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน	1. สัมภาษณ์ตามแบบ บร4
	2. คุณสมบัติ		
	3. วิธีการที่ได้มา	2. ระเบียบกองทุนหมู่บ้าน	2. ศึกษาจากเอกสาร
	4. การพ้นจากตำแหน่ง		

ตารางที่ 2 ตัวชี้วัด ข้อมูลที่ต้องการ แหล่งข้อมูล และวิธีการเก็บข้อมูลการประเมินปัจจัย (ต่อ)

ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่ต้องการ	แหล่งข้อมูล	วิธีการเก็บข้อมูล
	5.ระยะเวลาในการ ดำรงตำแหน่ง		
15 การเตรียมความพร้อม การสร้างความรู้ความเข้าใจ แก่คณะ-กรรมการ กองทุนหมู่บ้าน และชาวบ้าน	1.วิธีการในการเตรียมความพร้อม 2.เนื้อหาในการเตรียมความพร้อม 3.จำนวนครั้งในการเตรียมความพร้อม 4.หน่วยงาน / องค์กร ที่ทำหน้าที่ในการเตรียมความพร้อม	1.คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน 2.ส่วนราชการ 3.ชาวบ้านในหมู่บ้าน 4.ผู้นำชุมชน	1.สัมภาษณ์ชาวบ้าน ตามแบบบร.3, บร.9 (จากข้อมูลดิบ 200 ครัวเรือน) 2. สัมภาษณ์คณะ- กรรมการกองทุน หมู่บ้าน
16 เงินกองทุน 1 ล้านบาท	1. วันที่ได้รับอนุมัติ 2. การเก็บรักษาเงิน	1.คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน	1.การสัมภาษณ์
17 เงินทุนสะสมอื่น ๆ	1.ประเภท/จำนวน/ที่มา และการเก็บรักษาเงิน ทุนสะสมอื่น ๆ	1.คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน	1.การสัมภาษณ์ 2.ศึกษาจากเอกสาร
18 บัณฑิตกองทุนหมู่บ้าน	1.ประวัติส่วนตัวชื่อ, วุฒิทางการศึกษา, สถานศึกษา, อายุ, เพศ, ภูมิลำเนา, สถานภาพทางด้านสมรส, ประสิทธิภาพในการทำงาน, ความสามารถพิเศษ 2. บทบาท และหน้าที่	1.บัณฑิตกองทุนหมู่บ้าน 2. คู่มือนักศึกษา	1.ศึกษาตนเอง 2 ศึกษาจากเอกสาร
19. จำนวนเงินกู้ที่ได้รับอนุมัติ	1.จำนวนเงินกู้ที่ได้รับอนุมัติ	1.สมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่ได้รับอนุมัติเงินกู้	1.สัมภาษณ์ตามแบบบร. 11 ศึกษาจากเอกสาร

ตารางที่ 2 ตัวชี้วัด ข้อมูลที่ต้องการ แหล่งข้อมูล และวิธีการเก็บข้อมูลการประเมินปัจจัย (ต่อ)

(ระคับรายบุคคล)

ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่ต้องการ	แหล่งข้อมูล	วิธีการเก็บข้อมูล
110. จำนวนเงินลงทุน นอกเหนือจากเงินกู้	1.จำนวนเงินลงทุนที่ นอกเหนือจากเงินกู้ สำหรับการประกอบ อาชีพ	1.สมาชิกกองทุนหมู่บ้าน ที่ได้รับอนุมัติ เงินกู้	1.สัมภาษณ์ตาม แบบบร. 11
111. วัตถุประสงค์การกู้ เงินตามโครงการ	1.ที่มาของเงินกู้ 2.วัตถุประสงค์การขอกู้ เงินตามโครงการ	1.สมาชิกกองทุนหมู่บ้าน ที่ได้รับอนุมัติ เงินกู้	1.สัมภาษณ์ตามแบบ บร. 11
112. สถานที่ วัสดุ อุปกรณ์ และวัสดุ คืบในการประกอบ อาชีพ	1.สถานที่ที่ใช้ในการ ประกอบอาชีพ 2.อุปกรณ์ เครื่องมือ วัสดุที่ใช้ในการ ประกอบอาชีพ 3.แหล่งที่มาของวัสดุ- คืบ ในการประกอบ อาชีพ	1.สมาชิกกองทุนหมู่บ้าน ที่ได้รับอนุมัติ เงินกู้	1. การสัมภาษณ์ 2. การสังเกต
113 ความรู้ และทักษะ ในการประกอบอาชีพ	1. ความรู้ และทักษะที่ มีอยู่ 2.ประสบการณ์ในการ ประกอบอาชีพ	1.สมาชิกกองทุนหมู่บ้าน ที่ได้รับอนุมัติ เงินกู้	1.สัมภาษณ์ตามแบบ บร. 11 2.สัมภาษณ์เพิ่มเติม
114 จำนวนแรงงาน	1.จำนวนแรงงานที่ใช้ ในการประกอบอาชีพ 2.มีการจ้างแรงงานหรือ ไม่ ถ้ามีจำนวนกี่คน (ค่าแรงงาน)	1.สมาชิกกองทุนหมู่บ้าน ที่ได้รับอนุมัติ เงินกู้	1.สัมภาษณ์ตามแบบ บร. 11 2.สัมภาษณ์เพิ่มเติม

3) การประเมินกระบวนการ ประกอบด้วย

ตารางที่ 3 ตัวชี้วัด ข้อมูลที่ต้องการ แหล่งข้อมูลและวิธีการเก็บข้อมูลการประเมินกระบวนการ
(ระดับหมู่บ้าน)

ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่ต้องการ	แหล่งข้อมูล	วิธีการเก็บข้อมูล
PC1.การจัดทำระเบียบ กองทุนหมู่บ้าน	1.กระบวนการในการ จัดทำระเบียบกองทุน หมู่บ้าน 2.ผู้มีส่วนร่วมในการ จัดทำระเบียบ 3.ปัญหาและอุปสรรค ในการจัดทำระเบียบ	1.คณะกรรมการกอง- ทุนหมู่บ้าน 2.สมาชิกกองทุนหมู่บ้าน 3.ระเบียบกองทุนหมู่บ้าน	1.สัมภาษณ์ตาม แบบบร. 4 3.สัมภาษณ์เพิ่มเติมจาก คณะกรรมการกอง ทุนหมู่บ้าน และชาว- บ้านในหมู่บ้าน
PC2 การจัดทำเอกสาร ขอขึ้นทะเบียน	1.กระบวนการในการ จัดทำระเบียบกองทุน หมู่บ้าน 2.ผู้มีส่วนร่วมในการ จัดทำเอกสาร 3.ปัญหา อุปสรรคใน การจัดทำเอกสาร	1.คณะกรรมการกอง- ทุนหมู่บ้าน	1. การสัมภาษณ์
PC3 ระบบบัญชีกอง- ทุนหมู่บ้าน	1.จำนวนบัญชีที่จัดทำ (จำนวนเล่ม) 2.ชื่อบัญชีเช่นบัญชีลูก หนี้, บัญชีรับคูลฯลฯ 3.ความเป็นปัจจุบัน ของบัญชี 4.ผู้จัดทำบัญชีของกอง ทุนหมู่บ้าน 5.ปัญหา อุปสรรค ใน การจัดทำบัญชี	1.คณะกรรมการกอง- ทุนหมู่บ้าน 2.บัญชีกองทุนหมู่บ้าน	1. การสัมภาษณ์ 2. ศึกษาจากเอกสาร
PC4.กิจกรรมที่เกี่ยวกับ สมาชิกกองทุนหมู่บ้าน			

ตารางที่ 3 ตัวชี้วัด ข้อมูลที่ต้องการ แหล่งข้อมูล และวิธีการเก็บข้อมูลการประเมินกระบวนการ (ต่อ)

ตัวชี้วัด	แหล่งข้อมูลที่ต้องการ	แหล่งข้อมูล	วิธีการเก็บข้อมูล
PC4.1. การรับสมัครสมาชิก	1. ช่วงเวลาในการรับสมัคร และเหตุผล 2. คำธรรมเนียมการสมัคร และเหตุผล 3. ขั้นตอนการรับสมัคร และเหตุผล 4. คุณสมบัติผู้สมัคร และเหตุผล 5. ปัญหา อุปสรรคของการรับสมัครสมาชิก	1. คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน 2. ระเบียบกองทุนหมู่บ้าน	1. สัมภาษณ์ตามแบบบร. 4 2. สัมภาษณ์จากคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน 3. ศึกษาจากเอกสาร
PC4.2. การหมดสมาชิกภาพ	1. การหมดสมาชิกภาพ และเหตุผล	1. คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน 2. ระเบียบกองทุนหมู่บ้าน	1. สัมภาษณ์ตามแบบบร. 4 2. สัมภาษณ์เพิ่มเติมจากคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน 3. ศึกษาจากเอกสาร
PC4.3 ประเภทสมาชิก	1 การกำหนดประเภทสมาชิก และเหตุผล		
PC4. 4 การทำทะเบียนสมาชิก	1. ความเป็นปัจจุบันในการจัดทำทะเบียนสมาชิก 2. ปัญหา อุปสรรค	1. คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน 2. เอกสารด้านทะเบียนสมาชิก	1. การสัมภาษณ์ 2. ศึกษาจากเอกสาร
PC5 กิจกรรมเกี่ยวกับการกู้เงินกองทุนหมู่บ้าน			
PC5.1. ขั้นตอนการขอกู้	1. ขั้นตอนในการขอกู้	1. คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านสมาชิก 2. สมาชิกกองทุน	1. การสัมภาษณ์ 2. ศึกษาจากเอกสาร

ตารางที่ 3 ตัวชี้วัด ข้อมูลที่ต้องการ แหล่งข้อมูล และวิธีการเก็บข้อมูลการประเมินกระบวนการ (ต่อ)

ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่ต้องการ	แหล่งข้อมูล	วิธีการเก็บข้อมูล
	3.เอกสารประกอบคำ ขอผู้ 3.ปัญหา อุปสรรคของ การผู้	3.ระเบียบกองทุน 4.เอกสาร โครงการการ ขอผู้	1. การสัมภาษณ์ 2.การศึกษาเอกสาร
PC5.2.การคัดเลือกผู้ผู้	1.หลักเกณฑ์ในการคัด เลือก และเหตุผล 2.วิธีการคัดเลือก และ เหตุผล 3.ปัญหา อุปสรรคของ การคัดเลือกผู้ผู้	1.คณะกรรมการกอง ทุนหมู่บ้าน	1. การสัมภาษณ์ 2.การสัมภาษณ์เพิ่มเติม
PC5.3.การ โอนเงินให้ผู้ ผู้	1.ขั้นตอนในการ โอน เงิน 2.ปัญหาและอุปสรรค ของการ โอนเงินให้ผู้ ผู้	1.คณะกรรมการกอง ทุนหมู่บ้าน 2.สมาชิกกองทุนหมู่บ้าน ที่ได้รับเงินผู้ 3.หลักฐานในการ โอน เงิน	1. การสัมภาษณ์ 2. ศึกษาจากเอกสาร
PC5.4.การรับชำระหนี้	1.ขั้นตอนในการรับ ชำระหนี้ 2.ปัญหา อุปสรรคของ การชำระหนี้	1.คณะกรรมการกอง ทุนหมู่บ้าน 2.สมาชิกกองทุนหมู่บ้าน ที่ส่งเงินคืน 3.หลักฐานในการส่ง เงิน	1. การสัมภาษณ์
PC6.การส่งเสริมการใช้ เงินผู้			
PC6.1.การแนะนำวิธี การทำธุรกิจ	1.ผู้แนะนำ 2.ประเด็นในการแนะนำ นำ 1.ผู้ช่วยหาตลาด	1.คณะกรรมการกอง ทุนหมู่บ้าน	1.การสัมภาษณ์

ตารางที่ 3 ตัวชี้วัดข้อมูลที่ต้องการ แหล่งข้อมูล และวิธีการเก็บข้อมูลการประเมินกระบวนการ (ต่อ)

ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่ต้องการ	แหล่งข้อมูล	วิธีการเก็บข้อมูล
PC6.2 การช่วยเหลือตลาด	2.วิธีการในการส่งเสริม การตลาด	1. คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน	1.การสัมภาษณ์
	3.ปัญหาและอุปสรรค	2.สมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่ได้รับเงินกู้	
PC7 การตรวจสอบการ ใช้จ่ายเงินกู้	1.ผู้ทำการตรวจสอบ	1.คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน	1.การสัมภาษณ์
	2.วิธีการตรวจสอบ	2.สมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่ได้รับเงินกู้	1. การสังเกต
	3.จำนวนครั้งในการ ตรวจสอบ		2. การสังเกตแบบมีส่วนร่วม
	4.ปัญหาและอุปสรรค		
PC8. การจัดทำรายงาน และเผยแพร่ผล การดำเนินงาน	1.ประเภทของรายงาน ที่จัดทำ	1. คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน	1.การสัมภาษณ์
	2.ประเภทของผลงานที่ มีการเผยแพร่	2.สมาชิกและชาวบ้าน	2. การสังเกต
	3.วิธีการเผยแพร่ผลงาน	3.เอกสารการจัดทำรายงาน	3.ศึกษาจากเอกสาร
PC9.การจัดสรรผล ประโยชน์	1.สัดส่วนในการจัด สรรและเหตุผล	1.คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน	1.การสัมภาษณ์
		2.ระเบียบกองทุนหมู่บ้าน	2.ศึกษาจากเอกสาร
PC10 การสร้างเครือข่าย การเรียนรู้ โดยบัณฑิตกองทุน หมู่บ้าน	1. ประเภทเครือข่าย	1.บัณฑิตกองทุนหมู่บ้าน	1.การสังเกตแบบมีส่วนร่วม
	2. กลุ่มคนที่เข้าร่วม เครือข่าย	2.สมาชิกกองทุนหมู่บ้าน	
	3. วิธีการสร้างเครือข่าย	บ้าน	
	4. ความพึงพอใจของผู้ เข้าร่วมเครือข่าย		
	5. ประโยชน์ที่ได้รับ จากการสร้างเครือข่าย		
	6.ปัญหา อุปสรรคจาก การสร้างเครือข่าย		

ตารางที่ 3 ตัวชี้วัดข้อมูลที่ต้องการ แหล่งข้อมูล และวิธีการเก็บข้อมูลการประเมินกระบวนการ (ต่อ)
(ระคับรายบุคคล)

ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่ต้องการ	แหล่งข้อมูล	วิธีการเก็บข้อมูล
C11 การใช้จ่ายเงินกู้	1.รายละเอียดของการ ใช้จ่าย	1.สมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่ได้รับอนุมัติ เงินกู้ 2. บัญชีการใช้จ่ายเงิน	1. สัมภาษณ์ตาม แบบบร. 11 2. ศึกษาจากเอกสาร 3. สัมภาษณ์เพิ่มเติม
C12 การหาความรู้ เพิ่มเติม	1. วิธีการหาความรู้ เพิ่มเติม 2. สถานที่ในการหา ความรู้เพิ่มเติม	1. สมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่ได้รับอนุมัติ เงินกู้	1. สังเกตจากการ เสวนาตามแบบบร. 6
C13 การหาตลาด	1. วิธีการหาตลาด 2. ผู้ที่ช่วยเหลือแนะนำ ในการหาตลาด	1. บ้านที่ได้รับอนุมัติ เงินกู้	1. การสัมภาษณ์
C14 การทำบัญชีใช้ ายเงิน	1. การจัดทำบัญชี (มี/ ไม่มี) 2. ผู้ที่ช่วยเหลือแนะนำ การจัดทำบัญชี	1. สมาชิกกองทุนหมู่บ้านที่ได้รับอนุมัติเงินกู้ 2. บัญชีการใช้จ่ายเงิน	1. การสัมภาษณ์ 2. ศึกษาจากเอกสาร

การประเมินผลผลิต ประกอบด้วย

ตารางที่ 4 ตัวชี้วัด ข้อมูลที่ต้องการ แหล่งข้อมูล และวิธีการเก็บข้อมูลการประเมินกระบวนการ
P1 (ระดับหมู่บ้าน)

ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่ต้องการ	แหล่งข้อมูล	วิธีการเก็บข้อมูล
PD1 จำนวนสมาชิก กองทุน	1.จำนวนสมาชิกเดิม (ณ วันเริ่มตั้งกองทุน) 2.จำนวนสมาชิกที่มี การเพิ่มขึ้น/ลดลง 3.เหตุที่สมาชิกเพิ่มขึ้น /ลดลง	1. คณะกรรมการกอง- ทุนหมู่บ้าน 2. ทะเบียนสมาชิกกอง ทุนหมู่บ้าน	1. สัมภาษณ์ตาม แบบบร. 4 2. สัมภาษณ์เพิ่มเติม 3. ศึกษาจากเอกสาร
PD2 จำนวนผู้ได้เงินกู้	1.จำนวนครั้งที่มีการ อนุมัติให้กู้ 2.จำนวนผู้ยื่นกู้ และผู้ ได้รับอนุมัติให้กู้แต่ ละครั้ง 3. จำนวนผู้ได้รับอนุมัติ ให้กู้ต่อจำนวน สมาชิกกองทุนหมู่บ้าน ทั้งหมด 4. จำนวนผู้ได้รับ อนุมัติให้กู้ จำแนก ตามบร. 4 (ข้อ 5)	1. คณะกรรมการกอง- ทุนหมู่บ้าน 2. บัญชีคุมลูกหนี้	1. สัมภาษณ์ตาม แบบบร. 4 2. ศึกษาจากเอกสาร
PD3 ยอดเงินที่ให้กู้	1.ยอดเงินที่มีผู้มาขอกู้ และยอดเงินที่ได้รับ อนุมัติแต่ละครั้ง 2. ยอดเงินกู้ที่ได้อนุมัติ ให้กู้ทั้งหมด 3.ยอดเงินกู้ที่ได้อนุมัติ จำแนกตามบร.4 (ข้อ)	1.คณะกรรมการกอง- ทุนหมู่บ้าน 2. บัญชีคุมลูกหนี้	1. สัมภาษณ์ตาม แบบบร. 4 2. ศึกษาจากเอกสาร

ตารางที่ 4 ตัวชี้วัดข้อมูลที่ต้องการ แหล่งข้อมูล และวิธีการเก็บข้อมูลการประเมินกระบวนการ (ต่อ)

ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่ต้องการ	แหล่งข้อมูล	วิธีการเก็บข้อมูล
PD4 จำนวนผู้ชำระเงิน คืนตามกำหนด	1.จำนวนของผู้กู้ที่ชำระ เงินคืนตามกำหนด 2.จำนวนผู้กู้ที่ไม่ชำระ คืนตามกำหนด และ เหตุผล 3.การแก้ไขปัญหา เมื่อ ผู้กู้ไม่ชำระเงินคืน ตามกำหนด	1. คณะกรรมการกอง- ทุนหมู่บ้าน 2. บัญชีคุมลูกหนี้	1. สัมภาษณ์ตาม แบบบร. 4 2. สัมภาษณ์เพิ่มเติม 3. ศึกษาจากเอกสาร
PD5 ยอดเงินที่มีการ ชำระคืน	1.ยอดเงินกู้ที่มาชำระ คืนจำแนกเป็นเงิน ต้น, ดอกเบี้ย, ค่าปรับ	1. คณะกรรมการกอง- ทุนหมู่บ้าน 2. บัญชีคุมลูกหนี้	1. สัมภาษณ์ตาม แบบบร. 4 2. ศึกษาจากเอกสาร
PD6 กองทุนสะสม	1.ยอดเงินกองทุน สะสมแยกประเภท ตาม 17 2. การใช้ประโยชน์จาก เงินของกองทุนสะสม	1. คณะกรรมการกอง- ทุนหมู่บ้าน 2. บัญชีเงินฝากกองทุน สะสม	1. การสัมภาษณ์ 2. ศึกษาจากเอกสาร
PD7 การใช้เงินตาม วัตถุประสงค์	1.จำนวนผู้กู้ที่ใช้เงิน ตามวัตถุประสงค์ โครงการ 2.จำนวนผู้กู้ที่ใช้เงิน ไม่ เป็นไปตามวัตถุประสงค์ ประสงค์ของโครงการ 3.เหตุผลที่ไม่ใช้เงิน ตามวัตถุประสงค์ของ โครงการ	1.ผู้ตรวจสอบตาม PC7	1. สัมภาษณ์ผู้ตรวจ สอบ
PD8.ทัศนคติของชุมชน ต่อกองทุน	1. ทัศนคติต่อคณะ- กรรมการกองทุนหมู่บ้าน ในเชิงบวก/ลบ	1. คณะกรรมการกอง- ทุนหมู่บ้าน	1. สัมภาษณ์คาแบบ บร. 9

ตารางที่ 4 ตัวชี้วัด ข้อมูลที่ต้องการแหล่งข้อมูล และวิธีการเก็บข้อมูลการประเมินกระบวนการ (ต่อ)

ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่ต้องการ	แหล่งข้อมูล	วิธีการเก็บข้อมูล
	2.ทัศนคติต่อกองทุน 1 สถาบันบาทในเชิงบวก/ ลบ	2. สมาชิกกองทุนหมู่- บ้าน 3. ชาวบ้านในหมู่บ้าน	2. สัมภาษณ์เพิ่มเติม
PD9. การเกิดเครือข่าย องค์กรการเรียนรู้ (หลังจากทำPC10)	1. ประเภทเครือข่ายที่ เกิดขึ้น 2. กิจกรรมของเครือข่าย ที่เกิดขึ้น 3. ปัจจัยที่ก่อให้เกิดองค์ กรเครือข่าย	1. บัณฑิตกองทุน	1. รายงานการปฏิบัติ งานของบัณฑิตกอง ทุนหมู่บ้าน
PD10. การเรียนรู้เพื่อ การพึ่งพาตนเอง	1. ประสบการณ์/การ เรียนรู้จากการดำเนิน- งานกองทุนหมู่บ้าน 2. ประสบการณ์/การ เรียนรู้จากการเป็น สมาชิกกองทุนหมู่ บ้าน	1. คณะกรรมการกอง- ทุนหมู่บ้าน 2. สมาชิกกองทุนหมู่- บ้าน	1. สัมภาษณ์ตามแบบ บร. 10
PD11. ความเข้มแข็ง ของชุมชนที่เกิด จากกองทุนหมู่ บ้าน	1. ความสามัคคี 2. ความซื่อสัตย์ 3. การช่วยเหลือซึ่งกัน และกัน 4. การยกย่องคนทำ ความดี 5. โอกาสในการหา ความรู้เพิ่มเติม 6. จำนวนครอบครัวที่มี อาชีพเลี้ยงตัวได้ 7. ครอบครัวอบอุ่น รัก ใคร่ปรองดอง	1. สมาชิกกองทุนหมู่- บ้าน 2. ชาวบ้านในหมู่บ้าน 3. คณะกรรมการกอง- ทุนหมู่บ้าน	1. สัมภาษณ์ตาม แบบบร.2 และบร.7 (จากข้อมูลดิบ จำนวน 200 ครัว เรือน) 2. การสังเกต

ตารางที่ 4 ตัวชี้วัด ข้อมูลที่ต้องการ แหล่งข้อมูล และวิธีการเก็บข้อมูลการประเมินผลผลิต (ต่อ)

ตัวชี้วัด	ข้อมูลที่ต้องการ	แหล่งข้อมูล	วิธีการเก็บข้อมูล
	8. การรวมกลุ่ม จัดตั้ง องค์กรภายในหมู่ บ้าน		
	9. การประชุม/เสวนา กันอย่างสม่ำเสมอ		
	10. การช่วยเหลือผู้ด้อย โอกาส คนชรา สตรี คนพิการ		
	11. มีผู้นำที่มีคุณธรรม ยุติธรรม		
	12. การจัดทำแผนงาน ร่วมกันแก้ปัญหา ของหมู่บ้าน		
PD12. ผลที่ได้รับตาม วัตถุประสงค์ของ การกู้			
PD12.1. ผลโดยตรง	1. ผลการใช้เงินกู้ตาม วัตถุประสงค์ของ โครงการของผู้กู้แต่ละ ราย	1. สมาชิกกองทุนหมู่- บ้านที่ได้รับอนุมัติ เงินกู้	1. การสัมภาษณ์ 2. การสังเกต
PD12.2 ผลทางอ้อม	1. ประสิทธิภาพของ การประกอบอาชีพ ของผู้กู้แต่ละราย	1. สมาชิกกองทุนหมู่- บ้านที่ได้รับอนุมัติ เงินกู้	1. การสัมภาษณ์ 2. สังเกตตามแบบ ปร.10
	2. การขอรับการ บริหารจัดการกอง- ทุนหมู่บ้านจากรา บ้านในหมู่บ้าน		

3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

ในการประเมิน การเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นขั้นตอน ที่ให้ได้ข้อมูลที่มีคุณภาพดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพ และความสอดคล้อง กับลักษณะของข้อมูลแต่ละประเภท เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน แบ่งออกได้ 2 ประเภท

3.4.1 แบ่งตามวิธีการสร้าง สามารถแบ่งออกได้ 2 แบบคือ

- เครื่องมือวัดแบบมาตรฐาน คือเครื่องมือที่ใช้เทคนิคและวิธีการสร้างอย่างเป็นระบบมีการนำไปทดลองใช้เพื่อวิเคราะห์หาคุณภาพมีทั้งเครื่องมือที่ใช้ทางด้านวิทยาศาสตร์ และทางสังคมศาสตร์

- เครื่องมือวัดแบบเฉพาะกิจเป็นเครื่องมือเพื่อใช้ศึกษาค้นคว้าเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ผลที่ได้จากการวัดมีความเชื่อถือได้ระดับหนึ่ง

3.4.2 แบ่งตามลักษณะการใช้งาน สามารถแบ่งออกได้ 2 ประเภทคือ

- เครื่องมือวัดทางวิทยาศาสตร์ เป็นเครื่องมือวัดที่มีการ กำหนดหน่วยสัดส่วน ไว้ได้อย่างแน่นอน

- เครื่องมือวัดทางสังคมศาสตร์ แบ่งออกเป็น

1) การสังเกต (Observation) เป็นการสังเกตเกี่ยวกับ สภาพโดยทั่วไปในด้านต่างๆ ของหมู่บ้าน การเข้าร่วมกิจกรรม ทั้งแบบมีส่วนร่วม และ ไม่มีส่วนร่วม

2) การสัมภาษณ์ (Interview) เป็นการสัมภาษณ์คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านสมาชิกกลุ่ม ตลอดจนบุคคลที่อยู่ในหมู่บ้าน โดยใช้แบบรายงานต่างๆ (บร) ที่กำหนด

3) แบบตรวจสอบรายการ (Checklist) เป็นการเก็บข้อมูลของกลุ่มตัวอย่าง โดยการทำเครื่องหมายเพื่อแสดงว่า ใช่-ไม่ใช่, มี-ไม่มี เช่น แบบสำรวจ บร.2

4) แบบสำรวจ (Inventory) เป็นการถามเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยในแต่ละเรื่องอาจมีข้อคำถามหลายๆเรื่องเพื่อให้ครอบคลุมสิ่งที่ต้องการจะถาม ไม่ว่าจะเป็นเรื่องความสนใจ, เจตคติ, พฤติกรรม หรือคุณธรรมด้านต่างๆ เช่น บร.1 เป็นต้น

5) แบบตรวจสอบรายการ (Checklist) เป็นเครื่องมือที่ใช้เก็บจากกลุ่มตัวอย่าง โดยการใช้เครื่องหมายเพื่อแสดงว่า ใช่-ไม่ใช่, มี-ไม่มี เช่น แบบสำรวจ บร.2 เป็นต้น

6) แบบสำรวจ (Inventory) เป็นสำรวจสอบถามเพียงเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยในแต่ละเรื่องอาจจะมีคำถามหลายข้อเพื่อให้ครอบคลุมสิ่งที่ต้องการจะถาม เช่น แบบ บร.1

7) แบบสอบถามปลายเปิด (Open From Questionnaire) เป็นแบบสอบถามที่ไม่มีคำถามคำตอบ แต่จะเปิดโอกาสให้ผู้ตอบสามารถแสดงความคิดเห็นในเรื่องที่จะถามได้อย่างอิสระ เช่น แบบ บร.3 , แบบ บร.9 เป็นต้น

8) แบบสอบถามประเภทรูปภาพ (Pictorial From Questionnaire) เป็นแบบสอบถามที่ใช้รูปภาพแทน เช่น แบบ บร.1 , แบบ บร.12 เป็นต้น

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล คือ ข้อเท็จจริงที่ผู้ประเมินได้รวบรวมจากกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งสามารถจำแนกแหล่งข้อมูลได้ดังนี้

3.5.1 แหล่งข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data Source) เป็นแหล่งข้อมูลที่ได้รับโดยตรงจากกลุ่มเป้าหมาย เช่น การสัมภาษณ์ชาวบ้านในหมู่บ้าน, ผู้นำชุมชน, กลุ่มสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน, คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน และบุคคลอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

3.5.2 แหล่งข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data source) เป็นแหล่งข้อมูลที่มีผู้เก็บรวบรวมและสรุปผลไว้แล้ว เช่น เอกสารประเมินความพร้อมของกองทุนหมู่บ้าน(กทบ2) , การร่างระเบียบกองทุนหมู่บ้าน, เอกสารของทางราชการที่เกี่ยวข้องกับหมู่บ้าน และกองทุนหมู่บ้าน

3.5.3 การจัดเวทีการจัดประชาคมภายในระดับหมู่บ้าน และระดับตำบล

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเป็นกระบวนการนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้มาจัดให้เป็นระบบ เพื่อความสะดวกรวดเร็ว และง่ายต่อการทำความเข้าใจ โดยการจำแนกประเภทของข้อมูล ซึ่งผู้ประเมิน ได้กำหนดหัวข้อที่เกี่ยวข้องกับกองทุนหมู่บ้าน ได้ดังนี้

3.6.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณเป็นกระบวนการวิเคราะห์ข้อมูลที่ใช้ค่าทางสถิติ เช่นการแจกแจงความถี่ , การหาค่าร้อยละ, การหาค่าเฉลี่ย เป็นต้น

3.6.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ เป็นกระบวนการวิเคราะห์ข้อมูล ในลักษณะบรรยายเกี่ยวกับความรู้,ความเข้าใจหรือความคิดเห็นซึ่งได้มาจากแบบสอบถาม, การบันทึกการสัมภาษณ์,การสังเกต เช่นการวิเคราะห์ในเชิงประวัติศาสตร์ของหมู่บ้านนโยบาย แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับกองทุนหมู่บ้าน และคณะกรรมการกองทุน, กลุ่มสมาชิกของกองทุน หรือเอกสารต่างๆที่เกี่ยวข้อง

บทที่ 4

ผลการติดตามการประเมินโครงการ

น

I ผลการประเมินบริบทชุมชน

4.1.1 บริบทระดับประเทศ

1) ความยากจนของประเทศ

ประชาชนในประเทศไทย โดยพื้นฐานจะมีอาชีพเกษตรกรรม ผลผลิตที่ได้มาก็จะแลกเปลี่ยนขายกันภายในกลุ่ม ต่อมาเมื่อมีการขยายตลาดออก จึงได้มีพ่อค้าคนกลางเข้ามารับซื้อผลผลิตในหมู่บ้าน เพื่อนำออกไปขายตามสถานที่ต่างๆ ซึ่งเกษตรกรในสมัยนั้นส่วนใหญ่จะไม่ในแง่ของการตลาด และไม่มีพาหนะที่สะดวกสบายจึงต้องยอมขายผลผลิตให้แก่พวกพ่อค้าคนกลางในราคาที่ต่ำเป็นเหตุให้เกษตรกรไทยมีรายได้น้อย และด้วยเหตุนี้ จึงดูเหมือนว่าความยากจนจะอยู่กับเกษตรกรไทยตั้งแต่อดีตมาจนถึงปัจจุบัน

2) นโยบายการพัฒนาอุตสาหกรรมขนาดกลาง และขนาดย่อม (SMEs)

วิกฤตการณ์ทางการเงินและภาวะเศรษฐกิจที่ตกต่ำตั้งแต่ ปี พ.ศ.2540 ส่งผลกระทบต่อผู้ประกอบการอุตสาหกรรมไทยเป็นจำนวนมาก กรมส่งเสริมอุตสาหกรรมจึงได้มีการจัดตั้งงบประมาณสำรองเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจกว่า 2,000 ล้านบาท โดยร่วมมือกับ 8 สถาบัน ได้แก่

- สถาบันเพื่อผลิตแห่งชาติ
- สถาบันไทย-เยอรมัน
- สถาบันพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอ
- สถาบันยานยนต์
- สถาบันไฟฟ้าอิเล็กทรอนิกส์
- บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมขนาดย่อม
- สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย
- สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น)

ร่วมกันจัดตั้งโครงการภายใต้ชื่อ "โครงการชุบชีวิตธุรกิจไทย"(Invigorating Thai Business:

ITB) เพื่อความช่วยเหลือแก่ธุรกิจอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อม(SMEs) จัดทำแผนฟื้นฟูกิจการ และดำเนินงานพลิกฟื้นธุรกิจให้สามารถดำเนินกิจการและรักษาสภาพการจ้างงานไว้ได้อย่างต่อเนื่อง รวมทั้งยังยกระดับขีดความสามารถของกิจการให้พร้อมที่จะแข่งขันได้ในเวทีการค้าโลกและในระดับสากล

การดำเนินงานภายใต้โครงการชุปชีวิตธุรกิจไทย จะมีระยะเวลาเพียง 1 ปี โดยเริ่มตั้งแต่วันที่ มกราคม พ.ศ.2545 ซึ่งธุรกิจจะได้รับความช่วยเหลือจากที่ปรึกษาที่มีประสบการณ์ ช่วยชี้แนะและดูแลปรับปรุงแก้ไขกิจการ ทั้งทางด้านการผลิต, การตลาด, การบริหารจัดการหรือการเงิน
รายงานพิเศษ เรื่อง อัคคีภัย SMEs หวังฟื้นฟูเศรษฐกิจผ่านโครงการชุปชีวิตธุรกิจไทย วารสารข่าวการ
ธนาคาร ปีที่ 21 ฉบับที่ 237 มกราคม 2545)

3) ภาวะการขาดดุลการค้าของประเทศ

เนื่องจากสภาวะเศรษฐกิจของประเทศคู่ค้าที่ชะลอตัวทำให้การส่งออกสินค้าลดลง ในด้าน
การนำเข้าลดลงจากระยะปีที่ผ่านมา ร้อยละ 15.1 ตามภาวะการส่งออก ดุลการค้าเกินดุล 275 ล้าน
ดอลลาร์สหรัฐฯ และเมื่อรวมกับดุลบริการ และบริษัทที่ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ก่อวินาศกรรม
เมื่อวันที่ 11 กันยายน พ.ศ.2544 ซึ่งยังคงเกินดุล 256 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ด้านบริการการท่องเที่ยว
ของชาวต่างชาติ มีปริมาณลดลงเล็กน้อย ก่อให้เกิดดุลบัญชีเดินสะพัด อยู่ที่ 531 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ
เงินทุนเคลื่อนย้ายสิทธิขาดดุลลดลงจากเดิม แม้ว่าภาคเอกชน โดยเฉพาะภาคธนาคารจะยังคงชำระคืนเงิน
ตรงตามกำหนดอย่างต่อเนื่องรวมทั้งธนาคารแห่งประเทศไทย ได้มีการชำระเงินคืนต่อธนาคารกลาง
ประมาณ 150 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ แต่เนื่องจากภาคทางการ ได้มีการนำเข้าเงินกู้ในจำนวนใกล้เคียงกับ
เงินทุนหมุนเวียน จึงทำให้เงินทุนไหลออกสุทธิลดลงมากดุลการค้าชำระเงินเกินดุล 488 ล้านดอลลาร์
สหรัฐฯ เงินสำรองระหว่างประเทศ ณ สิ้นเดือนตุลาคม 2544 ระดับ 33.1 พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ
หรือเทียบเท่าการนำเข้าประมาณ 6.4 เดือน โดยมียอดคงเหลือการขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า 2
พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ

(รายงานเศรษฐกิจรายเดือน ธันวาคม.2544. ธนาคารแห่งประเทศไทย,2544)

4) สภาพแวดล้อมของประเทศไทยในปัจจุบัน

เนื่องจากสภาวะแวดล้อมของสังคมไทย เปลี่ยนแปลงไป ซึ่งเกิดจากเป็นยุคแห่งเทคโนโลยี ที่
ทำให้การประกอบการมีการแข่งขันสูง และการทำงานจะแออัดอยู่ภายในตัวเมือง ที่มีความเจริญทำ
ให้เกิดการโยกย้ายการทำงานมาจากต่างถิ่น ทางภาครัฐบาลจึงพยายามที่กระจายอุตสาหกรรม ไปยัง
ส่วนภูมิภาค เพื่อลดปัญหาการว่างงานและการทำงานในท้องถิ่น และผลของการพัฒนาประเทศที่
ผ่านมามีอีกประการหนึ่งคือ ก่อให้เกิดการทำลายสภาพแวดล้อม เสียความสมดุลทางธรรมชาติ ปัญหา
สภาพแวดล้อม ส่งผลกระทบต่อชาวบ้านที่อาศัย ซึ่งสามารถสรุปปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากการ
พัฒนา และกลายมาเป็นข้อจำกัดของการพัฒนาประเทศต่างๆ ดังนั้นแนวความคิดทางเศรษฐกิจพอ
เพียงจึงเกิดขึ้น ภายใต้ระบบเศรษฐกิจทุนนิยมที่มีการเร่งพัฒนาอุตสาหกรรม ปีพ.ศ. 2504 ประมาณ
40 ปีที่ผ่านมา ระบบเศรษฐกิจของไทยเปลี่ยนแปลงไปมาก จากระบบเศรษฐกิจที่มีภาคเกษตรเป็น
ผู้นำทั้งทางการผลิต รายได้ และการจ้างงาน มาสู่การพัฒนาอุตสาหกรรม การค้า การบริการ ถึงแม้ว่า
ประชาชนส่วนใหญ่ประมาณร้อยละ 51 ยังคงทำงานอยู่ในภาคเกษตร แต่รายได้จากภาคพื้นฐาน

ปัจจุบันเหลือเพียงประมาณร้อยละ 12 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศไทยเท่านั้น ทางภาครัฐบาลจึงได้จัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองขึ้นมาเพื่อสร้างงานภายในชุมชนและให้ชุมชนสามารถพึ่งตนเองได้

4.1.2 บริบทระดับท้องถิ่น

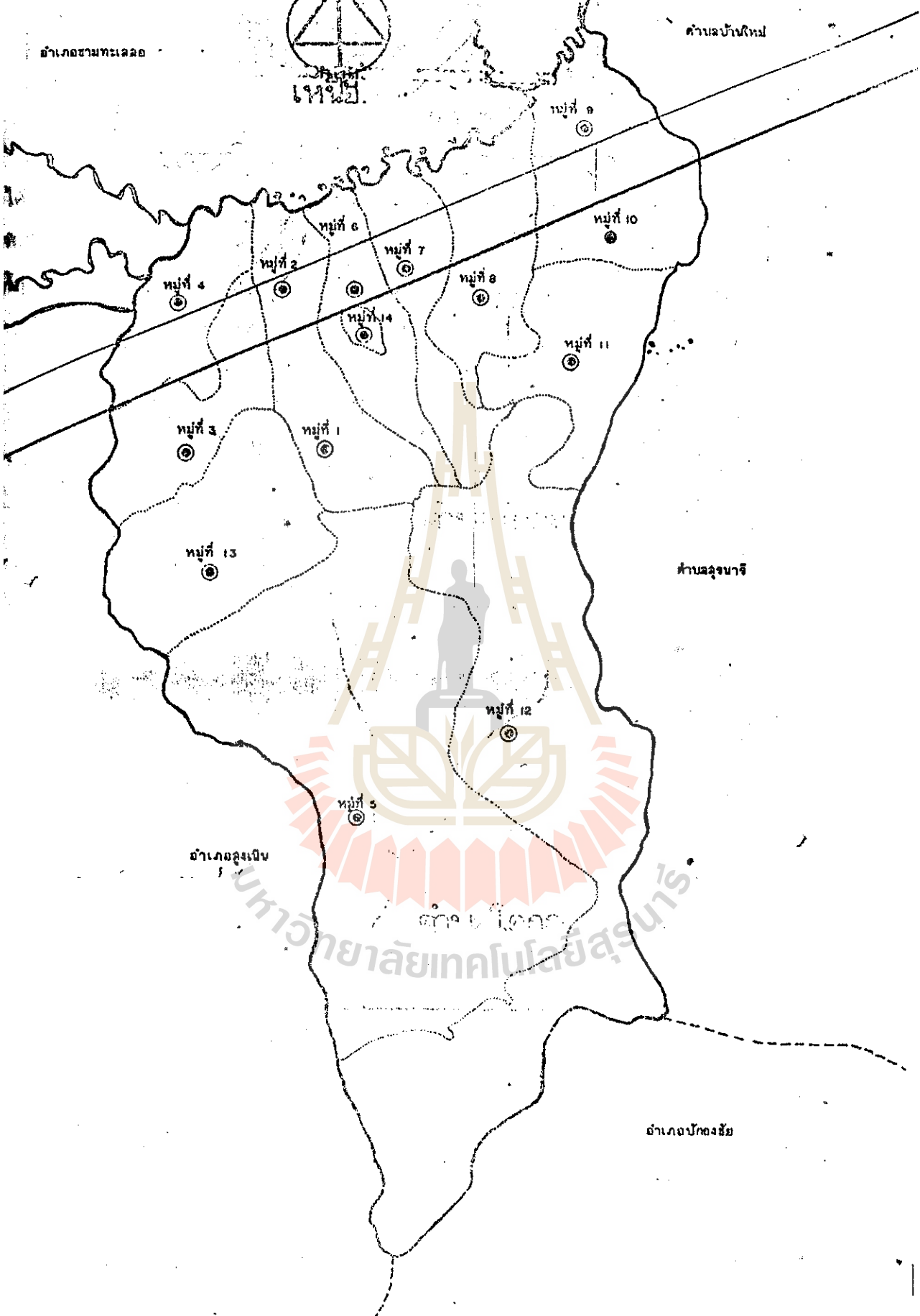
1) ประวัติความเป็นมาของหมู่บ้าน ละลมหม้อ

หมู่บ้านละลมหม้อ เริ่มก่อตั้งระหว่างปี พ.ศ. 2345-2395 ประมาณ 200-250 ปี ผู้ที่เข้ามาตั้งถิ่นฐานกลุ่มแรก คือเจ้าสิริบุญสาร หรือท้าวน้อยซึ่งได้อพยพมาจากเมืองเวียงจันทน์ ประเทศลาว เนื่องจากในระหว่างนั้นภายในประเทศลาว ได้มีการขัดแย้งกันภายในประเทศและเกิดโรคระบาดขึ้น ดังนั้น เจ้าน้อยจึงได้อพยพไพร่จำนวนหนึ่งเดินทางจากนครเวียงจันทน์ โดยมีผู้ร่วมเดินทางประมาณ 5-7 ครอบครัว ใช้ระยะเวลาในการเดินทางทั้งกลางวันและกลางคืนเป็นเวลา 22 วันเพื่อแสวงหาสถานที่ที่อุดมสมบูรณ์ จนกระทั่งมาพบสถานที่แห่งนี้ จึงได้มีการจัดตั้งชุมชนขนาดเล็กขึ้น โดยการยึดถือเอาตำแหน่งของแหล่งน้ำเป็นหลัก ต่อมาเนื่องจากบริเวณโคจรอบของชุมชนเต็มไปด้วยกลุ่มโจรผู้ร้าย ชาวบ้านที่อยู่ในบริเวณแถบนั้น จึงได้มีการมาสมทบตั้งถิ่นฐานอยู่ด้วยประมาณ 3 ครอบครัว คือครอบครัวบ้านน้ำอ้อม, บ้านคอนถ้ำ และหลังจากนั้นไม่นานก็มีหมู่บ้านอื่นๆ เข้ามาสมทบเช่น หมู่บ้านพุดชา, บ้านกล้วย ก่อให้เกิดชุมชนขนาดใหญ่ จนกลายเป็นหมู่บ้าน

ส่วนที่มาของคำว่า "หมู่บ้านละลมหม้อ" สืบเนื่องมาจากชาวบ้านได้ยึดเอาลำคลองที่อยู่ใกล้หมู่บ้าน เป็นแหล่งก่อตั้งชุมชนโดยเป็นคลองที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ เรียกว่า "คลองละลม" ในสมัยนั้นที่สัตว์ป่าชุกชุม ที่ตั้งของหมู่บ้านเป็นที่ดอน และมีป่าไม้หนาแน่นไม่มีผู้คนอยู่อาศัย จนกระทั่งมีกลุ่มชาวลาวที่อพยพมาจากนครเวียงจันทน์เดินทางมา และได้พักแรมเพื่อหุงหาอาหาร ซึ่งผู้คนเหล่านี้นิยมหุงข้าวร่วมกัน โดยการตั้งหม้อข้าวเรียงกันไว้บนไม้ตะคาม ซึ่งผู้คนเหล่านี้เชื่อกันว่า ถ้าหุงข้าวแยกกันจะก่อให้เกิดแตกความสามัคคีกันภายในกลุ่ม บางคนได้มีการแยกไปจับสัตว์น้ำมาเป็นอาหารซึ่งในขณะนั้นได้เกิดลมพายุและฝนตกลงมาอย่างแรง ทำให้หม้อข้าวที่กำลังหุงหา เกิดการพลิกคว่ำเกลียนและข้าวที่ได้บรรทุกสินค้าไว้เกิดเสียหายแตกตื่นหนีหาย ไปหมด ซึ่งชาวบ้านเหล่านั้นเชื่อว่าไม่ได้มีการขออนุญาตต่อเจ้าหัวข, เจ้าป่า จึงก่อให้เกิดอาเพศเหล่านี้ขึ้นบ่อยครั้ง จนชาวบ้านเรียกกันติดปากว่า หม้อล้มที่คลองละลม ครั้นต่อมาได้มีการเพี้ยนเสียงเป็น ละลมหม้อ จนถึงปัจจุบัน

อำเภอสามทะเล

ตำบลบ้านใหม่

อำเภอสูงเนิน

ตำบลสูงเนิน

อำเภอปักธงชัย

อำเภอปักธงชัย

แผนภาพที่ 2 : บริเวณที่ตั้งหมู่บ้านละตมหม้อ

2) สภาพปัจจุบัน

หมู่บ้านละลมหม้อ ตั้งอยู่ในเขตตำบลโคกกรวด อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา ซึ่งปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงการปกครอง จากสุขาภิบาลตำบลโคกกรวด เป็นเทศบาลตำบลโคกกรวด เมื่อปี พ.ศ. 2542 โดยในส่วนของหมู่บ้านมีพื้นที่การปกครองแยกออกเป็น 2 ส่วนคือ ส่วนเทศบาลตำบลโคกกรวด และส่วนองค์การบริหารส่วนตำบลโคกกรวด (อบต.)

อาณาเขตติดต่อ

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ	คลองละลม (ลำตะคลอง)
ทิศใต้	ติดต่อกับ	ทางรถไฟสายกรุงเทพฯ-ราชสีมา
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ	บ้านดอนแคว้ และถนนสายด่านขุนทด
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ	ทุ่งนา และคลองละลม (ลำตะคลอง)

3) ลักษณะภูมิประเทศ

ลักษณะของหมู่บ้านโดยส่วนใหญ่ เป็นที่ราบสูง ทางด้านทิศเหนือ และทิศตะวันตกติดต่อกับคลองละลม ซึ่งชาวบ้านโดยส่วนใหญ่อาศัยน้ำในลำตะคลอง เป็นแหล่งในการประกอบอาชีพด้านการเกษตร, การประมง รวมไปถึงการใช้แหล่งน้ำในชีวิตประจำวัน รวมไปถึงการนำไปผลิตเป็นน้ำประปา เพื่อใช้จ่ายภายในหมู่บ้าน เป็นต้น

4) สภาพภูมิอากาศ

ลักษณะ โดยทั่วไปของของหมู่บ้าน อยู่ภายใต้อิทธิพลลมมรสุมพัดผ่านอยู่ 2 ชนิดคือ

- ลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ พัดผ่านหน้าหนาว ทำให้อากาศหนาวเย็น และแห้งแล้ง
- ลมมรสุมตะวันออกเฉียงใต้ พัดผ่านหน้าฝน ทำให้อากาศชุ่มชื้น และมีฝนตกมากเป็นบริเวณ

กว้าง ในช่วงฤดูฝนจะเริ่มตั้งแต่เดือนพฤษภาคม ถึง เดือนตุลาคม จะมีฝนมาพอกที่จะปลูกพืชได้หลายชนิด และในช่วงต้นถึงช่วงจะอยู่ระหว่าง เดือนกรกฎาคม ถึง เดือนสิงหาคม ปริมาณน้ำฝนจะน้อยมากที่มา สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองนครราชสีมา, ปี พ.ศ.2535)

5) สภาพดิน

เนื่องจากในเขตตำบลโคกกรวดมีพื้นที่ดอน สูง-ต่ำ ไม่เท่ากันเพราะฉะนั้นสภาพดินจึงมีหลายชนิด เช่น ดินโคราช, ดินร่อยเอ็ด, ดินรณู, ดินยโสธร, ดินสูงเนิน, ดินจักรัส, ดินสีแก้วและดินซุควาริน โดยส่วนใหญ่จะเป็นพื้นที่ทางการเกษตร

ที่มา สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองนครราชสีมา, ปีพ.ศ.535)

6) ป่าไม้ และพื้นที่สาธารณะ

ป่าไม้ในหมู่บ้านโดยส่วนใหญ่อยู่ในเขตพื้นที่ของวัดซึ่งมีพื้นที่ประมาณ 8 ไร่ พื้นที่สาธารณะภายในหมู่บ้าน คือ สวนสาธารณะรักษาลำตะคลอง มีพื้นที่ 1 ไร่ 12 งาน ภายในประกอบด้วย บริเวณถนนที่หักค่อน , สนามกีฬาขนาดเด็ก และสนามเด็กเล่น ในอนาคตคาดว่าสถานที่แห่งนี้จะใช้สำหรับสนามที่จัดสัมมนาภายในหมู่บ้าน ซึ่งปัจจุบันอยู่ในระหว่าง การขออนุญาตประมาณเพื่อการก่อสร้าง

7) การคมนาคม

ถนนภายในหมู่บ้านส่วนใหญ่เป็นถนนลูกรังเริ่มก่อสร้างเมื่อปี พ.ศ. 2511 ความยาว 3540 เมตร และถนนคอนกรีต เริ่มทำการก่อสร้าง เมื่อปี 2538 ความยาว 14,095 เมตร เนื่องจากหมู่บ้าน ละแวกนี้ ตั้งอยู่ห่างจากตัวเมืองนครราชสีมา ประมาณ 18 กิโลเมตร โดยใช้ถนนสายหลักคือ ถนนสายสุรนารายณ์ (กรุงเทพ - นครราชสีมา) และสายรองคือ ถนนสายด่านขุนทด - นครราชสีมา ซึ่งจะมีรถประจำทางออกจากหมู่บ้าน เข้าสู่ตัวเมือง ที่ขบวนแรก เวลา 04.00น. -20.00 น.

8) ทางด้านเศรษฐกิจทั้งหมู่บ้าน

อาชีพโดยส่วนใหญ่ของชาวบ้านคือ การทำนา, ทำไร่ ซึ่งถือว่าเป็นอาชีพที่เก่าแก่มาตั้งแต่เริ่มตั้งหมู่บ้าน เพราะเนื่องจากพื้นที่โดยส่วนใหญ่เป็นที่ดอน ที่โคก ต่อมาเมื่อประมาณ ปี พ.ศ. 2538 ได้มีกลุ่มนายทุนเข้ามาทำไร่เพื่อที่จะเป็นสถานที่ก่อสร้าง โรงงานอุตสาหกรรมต่างๆ และในช่วงนั้นชาวบ้านโดยส่วนใหญ่ได้มีการขายที่เป็นจำนวนมาก ในส่วนของพื้นที่การทำนาได้มีการขายออกไป และได้เกิดมีโรงงานอุตสาหกรรมเข้ามาแทนที่ และก่อให้เกิดอาชีพใหม่ในแต่ละหมู่บ้านในบริเวณพื้นที่ใกล้เคียง กล่าวคือ กลุ่มลูกหลานบางส่วนเมื่อเรียนจบ ก็ได้มีการหางานทำในเขตบริเวณพื้นที่ใกล้เคียง และบางกลุ่มก็ออกไปขายแรงงานต่างถิ่น เช่น กรุงเทพมหานคร เป็นต้นเพราะฉะนั้นหมู่บ้าน ละลมห้อมจึงก่อให้เกิดอาชีพหลากหลาย สามารถแยกได้ดังนี้

ตารางที่ 5 กลุ่มอาชีพในหมู่บ้านละลมห้อม

อาชีพ	ร้อยละ
1.ภาคอุตสาหกรรม	35
2.เกษตรกรรม	25
3.ค้าขาย	15
3.อุตสาหกรรมในครัวเรือน	10
5.รับราชการ	5
6.รับจ้างทั่วไป	10
รวม	100

ชุมชนได้เกิดอาชีพใหม่ที่สามารถสร้างรายได้ให้แก่ครัวเรือนเพิ่มมากขึ้น นอกเหนือจากการทำนา

- การทำอาหารแปรรูป เช่น หมูสวรรค์, ก๋วยเตี๋ยว, สาโท (ข้าวหมัก)
- การจับปลาดังปลา เช่น ปลานิล, ปลาดุก, ปลาดุกเทศ, การเลี้ยงไก่ไข่ ฯลฯ
- ตัดเย็บเสื้อผ้า, ร้านเสริมสวยตามบ้าน, การขายสินค้าตามบ้านในระบบ (MLM) เปิดร้าน
ซ่อมรถจักรยานยนต์, ร้านทำเหล็กตัด ฯลฯ
- การทำไร่ข้าวโพด, ไร่มันสำปะหลัง เป็นต้น

9) ด้านวัฒนธรรม

ประชากรส่วนใหญ่ จะอยู่ในลักษณะเครือญาติ โดยจะสังเกตจากการลงท้ายด้วยนามสกุล นามสกุลที่ดั้งเดิมของบ้านละลมห้อยคือนามสกุลชม โลกกรวด ต่อมาเมื่อมีการขยายเครือญาติ ก็ยังคงไว้ซึ่งลงท้ายของนามสกุล เช่น ชิด โลกกรวด, จร โลกกรวด, จิต โลกกรวด ฯลฯ ปัจจุบันบางครอบครัวได้มีการย้ายถิ่นฐาน ไปยังหมู่บ้านอื่น แต่ยังคงถือว่าเป็นเชื้อสายของชาวละลมห้อย

ทางด้านวัฒนธรรม และความเชื่อ ชาวบ้านละลมห้อย ยังคงยึดถือความเชื่อทางด้านการนับถือศาลผู้เฒ่าผู้แก่ หรือที่เรียกว่า ศาลตาปู่ หรือศาลปู่อินทร์ ซึ่งศาลแห่งนี้จะตั้งอยู่บริเวณส่วนกลางของหมู่บ้าน โดยชาวบ้านได้ให้ความนับถือ และเชื่อกันว่าศาลตาปู่แห่งนี้จะให้ความคุ้มครองลูกหลานที่อาศัยภายในหมู่บ้าน ให้อยู่ร่มเย็นเป็นสุข รวมไปถึงประเพณีงานบุญต่างๆ ที่ชาวหมู่บ้านละลมห้อยยังนับถือ และปฏิบัติตามบรรพบุรุษเสมอมา

10) ข้อมูลทางด้านอื่นๆ

ลักษณะบางประการทางด้านเศรษฐกิจ และอาชีพ

อาชีพโดยส่วนใหญ่ของชาวบ้านคือ การทำนาปี, การทำไร่มันสำปะหลัง และข้าวโพด ซึ่งในการปลูกข้าวในแต่ละครั้งชาวบ้านจะมีการ จัดตั้งส่วนเพื่อการบริโภค และการส่งขาย ไปยังโรงสีตามบริเวณพื้นที่ใกล้เคียง เช่น ส่งโรงสีชัยณรงค์ ที่ตำบลกุดจิก ในกรณีที่เป็นปีที่ผลผลิตได้ปริมาณที่น้อยและถ้ามีปริมาณมากก็จัดส่งไปที่ ธนาคารเพื่อการเกษตร (ธกส.) ส่วนไร่มันสำปะหลังจะมีการปลูกในจำนวนที่มีพื้นที่มาก และจัดส่ง ไปยังโรงงานเจ้าพระยาพิชไร์ ซึ่งจะอยู่ในเขตตำบล โลกกรวด ส่วนของข้าวโพดจะเป็นข้าวโพดที่ใช้สำหรับจัดส่ง โรงงานเพื่อผลิตเป็นอาหารสัตว์ โดยจะมีการจัดส่งไปยังโรงงานเครื่องเจริญ โภคภัณฑ์ เมื่อมีการว่างเว้นจากการทำนา ได้มีการปลูกพืชเพื่อคลุมหน้าดิน ได้แก่ ถั่วดิน, แดง โม และ แดงกวา โดยชาวบ้านได้นำสินค้าเหล่านี้ไปวางขายบริเวณริมถนนสาย

นครราชสีมา - ด่านขุนทด ซึ่งถือว่าการสร้างรายได้ให้กับชุมชนได้อย่างดี

11) วัฒนธรรมประเพณีที่เด่นๆ ชาวบ้านโดยส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ โดยมีวัดเป็นศูนย์กลางในการชุมนุมในงานพิธีต่างๆ ที่ได้สืบทอดกันมาสู่ลูกหลาน ซึ่งวัดที่สำคัญภายในหมู่บ้าน คือวัด

นมหม้อ ตั้งอยู่ทางด้านทิศเหนือของหมู่บ้าน โดยภายในวัดมีพื้นที่ จำนวน 8 ไร่ มีพระสงฆ์ จำนวน ๗ ประเพณีที่ชาวบ้าน โดยส่วนใหญ่จะยึดถือตามแบบโบราณของบรรพบุรุษ ซึ่งสามารถแบ่งตาม นได้ดังนี้

- เดือนธันวาคม (เดือนเข้า) บุญผ้าป่า กฐิน ประจำปี, ประเพณีเทศมหาชาติ ชาวบ้านจะนำ อังไทยทาน ไปถวายแก่พระสงฆ์ และมีการเทศมหาชาติตลอดทั้งวัน, ประเพณีลอยกระทง จะมีการ ให้มีการละเล่นต่างๆ ภายในวัด
- เดือนมกราคม (เดือนยี่) วันขึ้นปีใหม่ จะมีการจัดเลี้ยงฉลองภายในครอบครัว ในวันนั้นถือ เว้นรวมญาติ, วันเด็กแห่งชาติ จัดให้มีการแจกอาหาร และของเล่นสำหรับเด็ก บริเวณหน้าศาลาหมู่บ้าน
- เดือนกุมภาพันธ์ (เดือน3) วันตรุษจีน , วันมาฆบูชา จะมีการเวียนเทียนรอบโบสถ์ ใน มกตาสถิติน
- เดือนเมษายน (เดือน5) วันสงกรานต์ จะมีการทำบุญตักบาตร , ก่อเจดีย์ทรายเข้าวัด , การ ไ้พระ และผู้เฒ่าผู้แก่ และการละเล่นต่างๆ
- เดือนกรกฎาคม (เดือน8) จัดให้มีการหล่อเทียนเข้าพรรษา และกาทำบุญต่างๆ
- เดือนตุลาคม (เดือน10) บุญสารทไทย ชาวบ้านจะช่วยกันทำข้ากระยาสารท เพื่อ ไปทำบุญ และแจกจ่ายเพื่อเป็นทานให้กับเพื่อนบ้าน
- เดือนพฤศจิกายน (เดือน 11) วันออกพรรษาจัดให้มีการทำบุญตักบาตรที่วัด

12) ลักษณะที่เป็นศักยภาพด้านดี

ลักษณะทางด้านศักยภาพโดยรวมของหมู่บ้าน ไม่ว่าจะเป็นทางด้านแหล่งที่ตั้ง กล่าวคือ ที่ตั้ง เองหมู่บ้าน พื้นที่โดยส่วนใหญ่ของหมู่บ้านจะอยู่ริบทางด้านของเขตลำตะคอง ซึ่งถือว่าเป็นแหล่ง โที่ที่มีความสมบูรณ์ ทางด้านการเกษตร และเป็นลำน้ำที่มีความสำคัญต่อการ ใช้ชีวิตประจำวันของคน นหมู่บ้าน ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับหมู่บ้านอื่นแล้ว จัดได้ว่าหมู่บ้านละดมหม้อ เป็นหมู่บ้านที่มีความ วมบูรณ์ในด้านแหล่งน้ำได้อย่างดี เพราะฉะนั้นอาชีพ โดยหลักของชาวบ้านจึงเน้นผลผลิตทางด้าน การเกษตรเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งถือได้ว่าเป็นเศรษฐกิจที่สร้างรายได้หลักให้กับชุมชนได้อย่างดี

ทางด้านสาธารณูปโภค ภายในหมู่บ้าน ได้มีการจัดทำสวนสาธารณะสำหรับชุมชน โดยภายใน วนจัดให้เป็นลานกีฬา, สนามเด็กเล่น จุดประสงค์เพื่อให้ เป็นส่วนสำหรับพักผ่อนภายในหมู่บ้าน ละจัดให้มีโครงการให้ชาวบ้านรู้จักอนุรักษ์ลุ่มน้ำลำตะคอง

ทางด้านการปกครอง ทางเทศบาลตำบลโคกกรวด ได้มีการจัดแบ่งการบริหารการดูแลชุมชน คุยการแบ่งพื้นที่ชุมชนออกเป็น 4 ชุมชน และมีการแต่งตั้งคณะกรรมการภายในชุมชนเพื่อให้มีหน้า ูมลดความเป็นอยู่ของชุมชนที่ตัวเอง ได้รับผิดชอบ โดยการพัฒนาชุมชนให้มีความน่าอยู่

ทางด้านสาธารณสุข ได้มีการจัดตั้งอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม) โดยบุคคลเหล่านี้เป็นผู้ดูแล และให้คำแนะนำ ทางด้านสุขภาพอนามัยแก่สมาชิกภายในชุมชน

13) ลักษณะที่สื่อถึงความไม่เข้มแข็ง

เนื่องจากสภาพโดยทั่วไปของหมู่บ้านในปัจจุบัน ได้มีการแบ่งการปกครองออกเป็น 2 ส่วน อ ในส่วนของทางด้านทิศใต้ อยู่ในความดูแลของ องค์การบริหารส่วนตำบลโลกกรวด ทิศเหนือจด าดะดอง เป็นส่วนของเทศบาลตำบลโลกกรวดเพราะฉะนั้นชาวบ้าน โดยส่วนใหญ่จะเกิดความสับสน เรื่องของการประชาสัมพันธ์ในท้องถิ่นที่ตนเองอาศัยอยู่ ไม่ว่าจะเป็นทางด้านการจัดเก็บภาษีโรงเรือน, ที่ดิน ซึ่งในส่วนของที่ดินบางส่วนนั้นส่วนหนึ่งจะต้องมีการเสียภาษีที่ ตำบลกุดจิก สิ่งนี้ก่อให้เกิดการเลี้ยงภาษี เพราะเนื่องจากไม่แน่ใจว่าจะต้องเสียที่ใด

- ผู้นำขาดความพร้อมในการดูแลชุมชน เนื่องจากผู้นำที่ได้รับการแต่งตั้งยังไม่เข้าใจถึงหน้าที่ ความรับผิดชอบที่มีต่อชุมชน ได้ขาดเงิน การประสานงานระหว่างชุมชน และหน่วยงานของรัฐ จึงเป็นไปได้ค่อนข้างช้า ไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร

14) ลักษณะของประชากร

หมู่บ้านละลมหม้อ มีจำนวนครัวเรือน 396 ครัวเรือน จำนวนหลังคาเรือน 392 หลังคาเรือน ประชากรโดยรวม 1,700 คน แบ่งเป็น ชาย 746 คน หญิง 881 คน

ตารางที่ 6 จำนวนของประชากรจำแนกตามลักษณะของประชากร

ลักษณะของประชากร	จำนวน (คน)
1. เพศ	
ชาย	746
หญิง	881
2. อายุ	
1วัน - 3ปีเต็ม	46
3ปี - 6ปีเต็ม	92
6ปี - 12ปีเต็ม	90
13ปี - 14ปีเต็ม	98
15ปี - 18ปีเต็ม	104
18ปี - 50ปีเต็ม	836
50ปี - 60ปีเต็ม	190
60ปีขึ้นไป	224
รวม	1,700

- ปัจจุบันประชากร อายุ 60 ปีขึ้นไป ได้รับการอนุเคราะห์จากภาครัฐ จำนวน 4 คน

- ภายในหมู่บ้านมีผู้พิการ ทั้งหมด 4 คน

โรงเรียน และศูนย์รับเลี้ยงเด็กประจำหมู่บ้าน ไม่มีเนื่องจากภายในเขตตำบลโคกกรวดมีโรงเรียนประจำตำบล คือ โรงเรียนตำบลโคกกรวด (ศตวรรษประชานุกูล) ซึ่งเป็นโรงเรียนในระดับประถมศึกษา และอยู่ในเขตพื้นที่ใกล้เคียงโดยห่างจากหมู่บ้านประมาณ 1 กิโลเมตร ชาวบ้านโดยส่วนใหญ่จะบุตรหลานไปเรียนโรงเรียนในบริเวณใกล้บ้าน ในระดับประถมศึกษา ในส่วนของระดับมัธยมศึกษาไปส่วนใหญ่จะส่งไปเรียนในตัวจังหวัดนครราชสีมา ซึ่งอยู่ห่างจากตัวหมู่บ้านประมาณ 18 กิโลเมตร

15) การประกอบอาชีพ สามารถจำแนกได้ดังนี้

ตารางที่ 7 แสดงการประกอบอาชีพภายในชุมชน

อาชีพ	จำนวน ครอบครัว
1.อาชีพทำนา,ทำสวน	99
2.อาชีพรับราชการ	3
3.ค้าขาย	59
4.รับจ้าง	139
5.อาชีพทำสวน	40

ปัจจุบันในหมู่บ้าน/ชุมชน

ร้านค้า จำนวน 8 ร้าน

โรงสี จำนวน 1 โรง

16) แหล่งน้ำภายในหมู่บ้าน

แหล่งน้ำภายในหมู่บ้านคือ แม่น้ำลำตะคอง หรือคลองตะถน ซึ่งเป็นแม่น้ำสายใหญ่ที่มีความสำคัญต่อชีวิตความเป็นอยู่ของคนภายในหมู่บ้าน เพราะเป็นน้ำที่ชาวบ้านใช้ในการเกษตร, การนำน้ำมาดื่มน้ำประปา ประหมู่บ้าน

ปัจจุบันแหล่งน้ำได้เกิดความแห้งแล้ง ถ้าคลองตื้นเขิน ก่อให้เกิดการขาดแคลนน้ำใช้ จึงต้องมีนโยบายที่จะเปิดการใช้น้ำให้ตรงเวลา และชาวบ้านบางส่วนได้มีการขุดลอกลำคลองเข้าไปยังพื้นที่ภายในบ้านของตนเอง เพื่อที่จะทำเป็นบ่อปลา ซึ่งในหมู่บ้านมีจำนวนบ่อน้ำสำหรับเลี้ยงปลา จำนวน 6 บ่อ

4.1.3 ผลการประเมินโครงการโดยภาพรวม

ผลการประเมิน โครงการกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมือง โดยภาพรวม สามารถสรุปได้ดังนี้

1) ผลการประเมินหน่วยระบบ A คือ หน่วยระบบการบริหารการจัดการ และแนะนำส่งเสริมผู้กู้ สามารถแยกได้ดังนี้

ตัวชี้วัดปัจจัยนำเข้า ของหน่วยระบบ A ประกอบด้วยตัวแปรต่อไปนี้

บริบทของหน่วยระบบ A มีความเข้มแข็งยั่งยืน กล่าวคือ ประเทศมินโยบายในการฟื้นฟูชุมชนท้องถิ่นอย่างแท้จริง รัฐบาลให้ความสำคัญกับ เรื่องกองทุนหมู่บ้านอย่างจริงจัง งบประมาณของ

ะเทศมีมากพอที่จะสนับสนุนกองทุนหมู่บ้าน และสภาพแวดล้อมของหมู่บ้านได้รับการทะนุบำรุง
 ผู้คนในท้องถิ่นมิให้ทรุดโทรมไปกว่าเดิม

ผลการประเมินปัจจัยนำเข้าของหน่วยระบบ A มีการติดตาม และกระตุ้นจากรัฐบาล

1) นโยบายของรัฐบาล เกี่ยวกับโครงการกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมืองแห่งชาติโดยการ
 ภาษี ตามแบบ บร.2,บร.7 เพื่อสรุปตัวชี้วัดความเข้มแข็งของชุมชน ด้านความพร้อมในการจัดตั้ง
 กองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมืองตามนโยบายของรัฐบาล ซึ่งได้มีการวิเคราะห์หาข้อมูลจากจำนวน 50%
 จำนวนหลังคาเรือนทั้งหมด คือ 392 หลังคาเรือน สามารถสรุปได้ดังนี้

สรุป ตารางแสดง ข้อมูลตัวชี้วัดความเข้มแข็งของชุมชน หมู่บ้านละดมหม้อ ตามแบบ บร.2,บร.7

ตารางที่ 8 ชุมชนรักษ์ลำตะคอง จำนวนหลังคาเรือน 116 หลังคาเรือน

1.สมาชิกในชุมชนมีความสามัคคี	มาก ถึง ปานกลาง
2.สมาชิกในชุมชนมีความซื่อสัตย์	ปานกลาง
3.ชุมชนยกย่องคนทำความดี	มาก
4.สมาชิกในชุมชนให้ความช่วยเหลือซึ่งกัน และกัน	มาก
5.สมาชิกในชุมชนมีโอกาสหาความรู้	ไม่ใช่
6.สมาชิกในชุมชนมีอาชีพเลี้ยงครอบครัวได้	เท่าเดิมจากปีที่ผ่านมา
7.ครอบครัวในชุมชนมีความเป็นอยู่พร้อม หน้ารักใคร่ปรองคองกัน	เท่าเดิม
8.ในชุมชนมีการรวมกลุ่มองค์กรประชาชน	เท่าเดิม
9.ในชุมชนมีการรับฟังความคิดเห็นของ สมาชิกในชุมชนเป็นประจำโดยการ ประชุมหรือเสวนา	น้อย
10.ในชุมชนมีการช่วยเหลือเด็ก,สตรี,คน ชรา,คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส	เท่าเดิม คือ 3คน
11.ในชุมชนมีผู้นำที่ยุติธรรม	ใช่ ถึง ไม่ใช่
12.ในชุมชนสามารถอยู่ร่วมแก้ปัญหาของ ชุมชนได้โดยมีแผนงานที่คิด โดย สมาชิกในชุมชน	ไม่ใช่

ตารางที่ 9 ชุมชนแสนสุขพัฒนา จำนวนหลังคาเรือน 72 หลังคาเรือน

1.สมาชิกในชุมชนมีความสามัคคี	มาก ถึง ปานกลาง
2.สมาชิกในชุมชนมีความซื่อสัตย์	ปานกลาง
3.ชุมชนยกย่องคนทำความดี	มาก
4.สมาชิกในชุมชนให้ความช่วยเหลือซึ่งกัน และกัน	มาก
5.สมาชิกในชุมชนมีโอกาสหาความรู้	ไม่ใช่
6.สมาชิกในชุมชนมีอาชีพเลี้ยงครอบครัว ได้	ลดลงจากปีที่ผ่านมา
7.ครอบครัวในชุมชนมีความเป็นอยู่พร้อม หน้ารักใคร่ปรองดองกัน	ลดลงจากปีที่ผ่านมา
8.ในชุมชนมีการรวมกลุ่มองค์กรประชาชน	เท่าเดิม
9.ในชุมชนมีการรับฟังความคิดเห็นของ สมาชิกในชุมชนเป็นประจำ โดยการ ประชุมหรือเสวนา	น้อย ถึงปานกลาง
10.ในชุมชนมีการช่วยเหลือเด็ก,สตรี,คน ชรา,คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส	เท่าเดิม
11.ในชุมชนมีผู้นำที่ยุติธรรม	ใช่
12.ในชุมชนสามารถอยู่ร่วมแก้ปัญหาของ ชุมชน ได้โดยมีแผนงานที่คิด โดย สมาชิกในชุมชน	ไม่ใช่

ตารางที่ 10 ชุมชนละดมหม้อ2000 จำนวนหลังคาเรือน 57 หลังคาเรือน

1.สมาชิกในชุมชนมีความสามัคคี	ปานกลาง ถึง น้อย
2.สมาชิกในชุมชนมีความซื่อสัตย์	ปานกลาง
3.ชุมชนยกย่องคนทำความดี	มาก
4.สมาชิกในชุมชนให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน	มาก
5.สมาชิกในชุมชนมีโอกาสหาความรู้	ไม่ใช่
6.สมาชิกในชุมชนมีอาชีพเลี้ยงครอบครัวได้	เท่าเดิมจากปีที่ผ่านมา
7.ครอบครัวในชุมชนมีความเป็นอยู่พร้อมหน้ารักใคร่ปรองดองกัน	เท่าเดิม
8.ในชุมชนมีการรวมกลุ่มองค์กรประชาชน	เท่าเดิม
9.ในชุมชนมีการรับฟังความคิดเห็นของสมาชิกในชุมชนเป็นประจำ โดยการประชุมหรือเสวนา	น้อย
10.ในชุมชนมีการช่วยเหลือเด็ก,สตรี,คนชรา,คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส	เท่าเดิม
11.ในชุมชนมีผู้นำที่ยุติธรรม	ใช่
12.ในชุมชนสามารถอยู่ร่วมแก้ปัญหาของชุมชนได้โดยมีแผนงานที่คิดโดยสมาชิกในชุมชน	ไม่ใช่

ตารางที่ 11ชุมชนสตรีพัฒนา จำนวนหลังคาเรือน 74 หลังคาเรือน

1.สมาชิกในชุมชนมีความสามัคคี	มาก ถึง ปานกลาง
2.สมาชิกในชุมชนมีความซื่อสัตย์	ปานกลาง
3.ชุมชนยกย่องคนทำความดี	มาก ถึง ปานกลาง
4.สมาชิกในชุมชนให้ความช่วยเหลือซึ่งกัน และกัน	ไม่ใช่
5.สมาชิกในชุมชนมีโอกาสหาความรู้	ไม่ใช่
6.สมาชิกในชุมชนมีอาชีพเลี้ยงครอบครัวได้	เท่าเดิมจากปีที่ผ่านมา
7.ครอบครัวในชุมชนมีความเป็นอยู่พร้อม หน้ารักใคร่ปรองดองกัน	เท่าเดิม
8.ในชุมชนมีการรวมกลุ่มองค์กรประชาชน	เท่าเดิม
9.ในชุมชนมีการรับฟังความคิดเห็นของ สมาชิกในชุมชนเป็นประจำโดยการ ประชุมหรือเสวนา	น้อย
10.ในชุมชนมีการช่วยเหลือเด็ก,สตรี,คน ชรา,คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส	เท่าเดิม
11.ในชุมชนมีผู้นำที่ยุติธรรม	ใช่ ถึง ไม่น่าใจ
12.ในชุมชนสามารถอยู่ร่วมแก้ปัญหาของ ชุมชนได้โดยมีแผนงานที่คิด โดย สมาชิกในชุมชน	ไม่ใช่

ชาวบ้านให้ความสนใจในการตัดตั้งกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมืองเป็นอย่างดี มีการรับฟัง
ทิวฮารการประชาสัมพันธในเรื่องเกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมืองจากสื่อต่างๆ ที่ทางรัฐบาล
ได้มีการ แนะนำข่าวฮาร รวมทั้งการจัดเวทีประชาคมในระดับตำบล

2) เงิน 1 ล้าน เมื่อเงิน 1 ล้านจากทางสำนักงานกองทุนแห่งชาติได้มีการอนุมัติลงสู่หมู่บ้านหรือ
ชุมชนแล้วคณะกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้ง ได้มีการจัดสรรให้กับสมาชิกผู้ดูแลความเหมาะสมของแต่ละ
รายโดยจุดประสงค์มุ่งเน้นการพัฒนาเพื่อให้ชุมชนมีอาชีพ และรายได้ อีกทั้งยังเป็นการเรียนรู้ถึงการ
บริหารการจัดการเงินล้านเพื่อให้ได้ประโยชน์สูงสุด โดยชุมชนมีสิทธิร่วมรับรู้และแสดงความคิดเห็น

มกัน ซึ่งจะนำไปสู่การสร้างชุมชนเข้มแข็ง ในส่วนของหมู่บ้านละคมหม้อ สมาชิกผู้ถือหุ้นใหญ่ ได้มี นำเงินมาลงทุนในการประกอบอาชีพที่มีอยู่ก่อนแล้ว ซึ่งเป็นการลงทุนเพื่อเพิ่มผลผลิต

3) คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน ในส่วนของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านจะต้องได้รับการ แต่งตั้ง และมีความเห็นพร้อมค้ำจุนจากชาวบ้าน ในจำนวน 3 ใน 4 ของหมู่บ้าน โดยมีคณะกรรมการที่ รับการแต่งตั้งจากกองทุนแห่งชาติ เข้าร่วมสังเกตการณ์ และหน่วยงานหลายฝ่ายที่เกี่ยวข้อง โดยคณะ กรรมการเหล่านี้จะต้องยื่นคำขอขึ้นทะเบียนเพื่อเตรียมความพร้อม (กทบ2) ต่อสำนักงานกองทุนแห่ง ชาติ เพื่อจัดตั้งเป็นกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมือง อีกทั้งจะต้องร่างระเบียบต่างๆ ที่เกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้านของตน

4) เงินที่ผู้ถือหุ้นชำระคืน เนื่องจากการทำสัญญาเงินกู้ จากการร่างระเบียบได้มีการจัดระบบการ ชำระเงินคืน เป็นรายเดือน และรายปี สมาชิกโดยส่วนใหญ่ได้มีการทำสัญญาการชำระเงินคืนเป็นรายปี และจากกลุ่มสมาชิกโดยส่วนใหญ่จะเป็นเกษตรกร ผลผลิตที่ได้รับจะเป็นช่วงระยะเวลาสั้น

5) ผู้สมัครขอู้ จากการร่างระเบียบกองทุนหมู่บ้านได้มีการชี้แจงเกี่ยวกับเรื่องการสมัครขอู้ ผู้กู้จะต้อง มีอายุ 20 ปีบริบูรณ์ หรือจะต้องบรรลุนิติภาวะ , ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย, จะต้องเป็นผู้ที่มี สถานะอยู่ในหมู่บ้านไม่ต่ำกว่า 2 ปี และจะต้องสมัครเข้ามาเป็นสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน และชุมชน หนึ่ง โดยการซื้อหุ้น ในส่วนของการสมัครสมาชิกจะมีการเปิดรับสมัครเพิ่มหุ้นทุกๆสิ้นปี

ผลการประเมินกระบวนการของหน่วยระบบ A คือการทำกิจกรรมต่างๆ ให้เป็นไปตามหลัก เกณฑ์ และแบบระบบที่ดี ซึ่งประกอบด้วยตัวแปรดังต่อไปนี้

1) การคัดเลือกผู้กู้ คณะกรรมการทั้ง 15 คนที่ได้รับการแต่งตั้ง มีการประชุมเพื่อจัดสรรเงินให้ สมาชิกผู้ขอู้ โดยการพิจารณาตามความเหมาะสม และความสำคัญของอาชีพ โดยหลักการพิจารณา

จุดเด่น - การประกอบอาชีพของผู้กู้ มีความแน่นอนหรือไม่ และผู้กู้สามารถที่จะชำระคืน เงิน

ตามที่กำหนดได้หรือไม่

- คำนึงความสำคัญในเรื่องที่ขอู้ และการพิจารณาป้องกันหนี้สูญ

- แหล่งที่อยู่ต้องมีความแน่นอน

- ความพร้อมทางด้านเอกสารคำขอู้

จุดด้อย - คณะกรรมการขาดความพร้อมในการบริหารจัดการกองทุน

- สมาชิกกองทุนเกิดความสับสน ในการร่างระเบียบของกองทุนเนื่องจากขาดการ ประชาสัมพันธ์

2) กระบวนการทำบัญชีกองทุน เนื่องจากระยะเวลาที่ผ่านมาคณะกรรมการยังไม่ได้ประชุมไปถึงการจัดทำบัญชีต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับสมาชิกผู้กู้ จึงไม่สามารถสรุปผลได้

3) การแนะนำวิธีการทำธุรกิจ กลุ่มสมาชิกผู้กู้โดยส่วนใหญ่ เป็นเกษตรกร และได้มีการทำกิจของตัวเองอยู่ก่อนแล้ว เพราะฉะนั้นในส่วนของคำแนะนำวิธีการทำธุรกิจ จะมุ่งเน้นในด้านการพัฒนาทางด้านการผลิตให้มีประสิทธิภาพมากกว่าเดิม ไม่ว่าจะเป็นการจัดฝึกอบรมจากหน่วยงานต่างๆ การแนะช่องทางในการตลาด และการหาแหล่งเงินทุน

ผลการประเมินผลผลิตของหน่วยระบบ A แบ่งเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

1) ผลโดยตรง (Immediate Result) จากการที่ผู้ประเมินได้มีการจัดเก็บข้อมูล ตามแบบ บร. ไปถึงการวิธีการเก็บข้อมูลต่างๆ ตามที่ได้กำหนดไว้ข้างต้น สามารถสรุปได้ดังนี้

จุดเด่น - จำนวนผู้กู้ ผู้กู้ที่เข้าร่วมโครงการมีทั้งหมด 85 ราย โดยคณะกรรมการ ได้มีการพิจารณา ในการจัดสรรเงิน ตามความสำคัญของอาชีพ และความจำเป็น ในการประกอบอาชีพ

- ยอดเงินให้กู้จำนวนเงินที่ได้มีการจัดสรรให้กับสมาชิกผู้กู้สามารถแบ่งเป็น

2 ประเภท คือ เงินกองทุน 1 ล้านบาท และเงินหุ้นผู้กู้ฉุกเฉิน

- ชาวบ้านให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูล ทางด้านข่าวสารต่างๆ ที่เกี่ยวกับกองทุน ไม่ว่าจะเป็นทัศนคติที่มีต่อกองทุน และคณะกรรมการกองทุนที่ เข้ามาบริหารงาน

- เงินที่สมาชิกได้รับการจัดสรร มีส่วนช่วยให้เพิ่มผลผลิต และก่อให้เกิดมีการสร้างงานสร้างรายได้เกิดขึ้นมากเดิม

- ชาวบ้านมีความพอใจ ในการจัดทำนโยบายของรัฐบาล ที่ช่วยเสริมสร้างรายได้ให้กับชุมชน

จุดด้อย- ชาวบ้านขาดความเข้าใจในเรื่องของระเบียบ และการบริหารงานของคณะกรรมการกองทุนที่ได้รับการแต่งตั้ง

- ในบางพื้นที่สมาชิกมีทัศนคติที่ไม่ดี ต่อกองทุนกองทุน ในเรื่องของการไม่เป็นธรรมในการจัดสรรเงินก่อให้เกิดการแตกแยกกันระหว่างคณะกรรมการกองทุน และสมาชิก

2) ผลกระทบโดยตรง (Direct Impact) พบว่า จำนวนผู้กู้ที่ได้รับการจัดสรรเงิน ได้มีการนำกองทุนไปดำเนินกิจการของตัวเองให้ได้ผลผลิตที่เพียงพอต่อความต้องการของท้องตลาด และมีการชกกิจการของผู้กู้ ในส่วนของเงินกองทุนสะสม (เงินหุ้น) สมาชิกสามารถที่จะ ได้กู้ฉุกเฉินได้ในกรณีเหตุจำเป็นที่จะต้องใช้เงิน โดยที่ไม่เสียดอกเบี้ย

3) ผลกระทบทางอ้อม (Indirect Impact) พบว่า ท้องถิ่นมีเครือข่ายในการเรียนรู้ เนื่องจากได้มีประชาคมในระดับตำบล และหมู่บ้าน เพื่อที่จะให้ชุมชนมีการแสดงความคิดเห็นร่วมกัน มีการแลกเปลี่ยนความรู้ร่วมกันในระหว่างหมู่บ้าน ส่วนในด้านของการตลาดได้มีการสร้างเครือข่ายโดยการจัดการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ ขึ้นเพื่อเป็นการนำสินค้าภายในชุมชนออกขายไปยังชุมชนต่างในต่าง

ผลการประเมินหน่วยระบบ B คือ หน่วยระบบการดำเนินงานกิจการของผู้ดูแลราย

ผลการประเมินบริบทเฉพาะตัวของหน่วยระบบ B พบว่า ผู้มีส่วนใหญ่มีกิจการเป็นของตนเอง ฉะนั้นการกู้เงินจึงเป็นในลักษณะที่เป็นการเพิ่มผลผลิตและบางส่วนได้มีการนำหลักทรัพย์มาเป็นประกันในการกู้ หรือจะใช้สมาชิกด้วยกันค้ำประกันจำนวน 3 คน ในส่วนของหนี้สินจะเป็นการเกินของ ธนาคารเพื่อการเกษตร (ธกส.) เพื่อนำมาประกอบการลงทุนในระยะแรกของการเริ่มธุรกิจ ปีปัจจุบันรัฐบาลได้มีการให้เกษตรกรพักชำระหนี้ เป็นระยะเวลา 3 ปี

1) ประสิทธิภาพในการดำเนินงานกิจการของผู้

- จุดเด่น - ผู้ที่ทำกิจการเป็นของตนเองและส่วนใหญ่จะเป็นพวกเกษตรกร มีประสบการณ์ในการทำงานที่ยาวนาน และอาศัยภูมิปัญญาท้องถิ่นในการทำงาน
- จุดด้อย - ผู้ที่ยังไม่มีการพัฒนาผลผลิตได้มากกว่าเดิมที่เป็นอยู่ งานส่วนใหญ่ยังคงต้องอาศัยคนฟ้า อากาศ เข้ามาช่วยในการตัดสินใจ

ผลการประเมินปัจจัยนำเข้าของหน่วยระบบ B พบว่า

- จุดเด่น - จำนวนเงินที่ได้จากการกู้กองทุน สมาชิกบางรายได้มีการกู้เงินจากกองทุนเพื่อนำไปประกอบอาชีพ และจำนวนเงินที่ได้รับเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในสัญญา และมีการเพิ่มผลผลิต ก่อให้เกิดรายได้เพิ่มเติมให้กับครอบครัว
- จุดด้อย - จำนวนเงินที่ได้รับการจัดสรรไม่เพียงพอต่อความต้องการก่อให้เกิดการหาแหล่งเงินทุนเพิ่มเติม, ผู้กู้บางส่วนได้มีการนำเงินในส่วนที่กู้ไปใช้ไม่ตรงตามวัตถุประสงค์ที่มีการยื่นขอ

ผลการประเมินกระบวนการของหน่วยระบบ B พบว่า

การทำกิจการอย่างถูกวิธีของผู้ดูแลราย จากการสัมภาษณ์ สมาชิกกองทุน พบว่า

- จุดเด่น - ผู้ที่ได้รับการกู้ยืมเงินจากกองทุนหมู่บ้านได้มีการนำเงินไปลงทุนในการเพิ่มผลผลิต ซึ่งสามารถเห็นได้เด่นชัด เช่น มีการนำเงินไปลงทุนจุดบ่อ และหาพันธุ์ปลาเพิ่มจากเดิม, การนำเงินไปซื้อเมล็ดพันธุ์ข้าว โปด เพื่อนำไปเพาะปลูก เป็นต้น
- จุดด้อย - เงินที่ได้รับการจัดสรร ไม่เพียงพอต่อการลงทุน สมาชิกจึงต้องไปหาแหล่งเงินทุนเพิ่มเติม, ผู้กู้บางรายมีการริเริ่มที่จะจัดทำโครงการในการเกษตร แต่ยังคงขาดทักษะในการ

ผลิต และการบริหารงานจึงก่อให้เกิดความสิ้นเปลืองทางด้านการเงิน อันเนื่องมาจาก การทดลองผิดลองถูกในด้านการทำงานสมาชิกผู้ส่วนใหญ่ขาดความรู้ความเข้าใจ ในเรื่องของการจัดทำบัญชีราย รับ-รายจ่าย ภายในครอบครัว

การประเมินผลผลิตของหน่วยระบบ B พบว่า

ผลโดยตรง - รายได้เป็นเงิน ปัจจุบันรายได้จากการลงทุนในการสร้างอาชีพของสมาชิก อยู่ในระหว่างเก็บเกี่ยวผลผลิต

- ในส่วนของสมาชิกที่ทำธุรกิจในการค้าขาย รายได้และผลกำไรในการค้าจึงเป็นลักษณะ รายรับ-รายจ่าย ในแต่ละวัน

ผลกระทบโดยตรง

- ผู้ผู้ได้ขยายกิจการ จากเดิม เช่น การขุดบ่อเลี้ยงปลาเพิ่ม, การหามล็ดพันธุ์พืช, การเลี้ยงไก่เพื่อกินไข่, การจัดหาสินค้าเพื่อนำมาขายในท้องถิ่นเพิ่มมากกว่าเดิมเป็นต้น
- ผู้ผู้ได้มีการทำกิจการด้วยเทคนิค และวิธีการต่างๆ อันเนื่องมาจากการ ได้ศึกษาค้นคว้าด้วยตัวและการฝึกอบรมโดยภาครัฐ

ผลกระทบทางอ้อม

- ผู้ผู้มีการพึ่งพาตนเอง มีรายได้เพื่อใช้จ่ายภายในครอบครัวเพิ่มจากเดิม
- เกิดความเข้มแข็งภายในชุมชน
- ผู้ผู้ มีศักยภาพ และมีความเข้มแข็งในกิจการของตนเองอย่างยั่งยืน

1.4 การประมวลเทคนิควิธีการทำธุรกิจของผู้ผู้

จากการประมวลเทคนิคและ วิธีการทำธุรกิจของผู้ผู้อาชีพซึ่งสมาชิกที่ได้ยื่นคำขอผู้มีทั้งหมด 85 ราย ซึ่งสามารถแยกเป็น

- อาชีพทางการเกษตร เช่น ปลูกข้าว, ข้าวโพด จำนวน 48 ราย
- อาชีพเลี้ยงสัตว์ เช่น เลี้ยงไก่, เลี้ยงหมู, เลี้ยงปลา จำนวน 5 ราย
- อาชีพค้าขาย จำนวน 24 ราย
- อาชีพช่างเหล็กคัด จำนวน 1 ราย
- อาชีพช่างตัดเย็บเสื้อผ้า จำนวน 5 ราย
- อาชีพรถโดยสารประจำทาง จำนวน 1 ราย

ซึ่งผู้ทำสารนิพนธ์ได้ทำการประมวลเทคนิค และวิธีการทำธุรกิจ อาชีพโดยหลักใหญ่ๆ ของผู้ผู้สรุปได้ดังนี้

- 1) อาชีพทางการเกษตร ปลูกข้าวโพด, ข้าวนาปี

ปัจจัยนำเข้าที่ดี ได้แก่ เมล็ดพันธุ์ , ปุ๋ย, แรงงานของลูกจ้าง และนายจ้าง, กลุ่มลูกค้า, รายจ่าย และรายรับอื่นๆ

กระบวนการที่ดี ได้แก่ การปฏิบัติตามขั้นตอนในการเพาะปลูก, การเข้าอบรมวิธีการใช้ปุ๋ยชีวภาพรักษาสภาพหน้าดิน , การเพิ่มผลผลิต, และเทคนิคการกำจัดศัตรูพืช โดยไม่ต้องใช้สารเคมี, ภัยต้นทุน และรายรับ

ผลผลิตที่ดีด้านคุณภาพ และปริมาณที่พอเหมาะ ได้แก่

ด้านคุณภาพ สมาชิกเกิดความรู้ความเข้าใจเรื่องธรรมชาติการเจริญเติบโตของพืชที่จะทำการปลูก โดยไม่ต้องใช้สารเคมีที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ และต่อสภาพแวดล้อม

ด้านปริมาณ สร้างรายได้ และผลผลิตที่ดีกว่าเดิม อีกทั้งราคาสามารถควบคุมได้

2) **อาชีพเลี้ยงไก่พันธุ์ไข่**

ปัจจัยนำเข้าที่ดี ได้แก่ แม่ไก่พันธุ์ที่มีระยะเลี้ยงประมาณ 2-3 เดือน และพร้อมที่จะออกไข่เพื่อขาย, อาหารสัตว์, โรงเรือน, รายรับ-รายจ่ายอื่นๆ

กระบวนการที่ดี ได้แก่ การปฏิบัติตามขั้นตอนที่ได้จากการเรียนรู้ด้วยตัวเอง และแนะนำจากอำเภอ , การผลิตอาหารโดยใช้วัสดุที่มีอยู่ภายในท้องถิ่น, การนำมูลสัตว์มาทำปุ๋ย, การหักกลบคั้นกับ-รายจ่าย และการจัดทำบัญชี

ผลผลิตที่ดีด้านคุณภาพ และปริมาณที่พอเหมาะ ได้แก่

ด้านคุณภาพ ไข่ไก่ที่ได้ในแต่ละวันมีขนาดที่ใหญ่กว่าเดิม, แม่ไก่พันธุ์มีสุขภาพดี และไม่เกิดโรค

ด้านปริมาณ ไข่ไก่ที่ได้รับในแต่ละวันมีขนาดที่ใหญ่ และสามารถคัดระดับของขนาดได้, ไก่ตัวมีการออกไข่ได้มากกว่าเดิมในแต่ละวัน

3) **การเลี้ยงปลา**

ปัจจัยนำเข้าที่ดี ได้แก่ พันธุ์ปลา, อาหาร, ยา, กลุ่มลูกค้าที่เข้ามาซื้อผลผลิต , แรงงานในการขุดและอุปกรณ์ต่างๆ

กระบวนการที่ดี ได้แก่ การปฏิบัติตามขั้นตอนที่ได้จากการเรียนรู้ด้วยตัวเอง และแนะนำจากประมง , การผลิตอาหารโดยใช้วัสดุที่มีอยู่ภายในท้องถิ่น, การหักกลบคั้นทุนรายรับ-รายจ่าย และการจัดทำบัญชี

ผลผลิตที่ดีด้านคุณภาพ และปริมาณที่พอเหมาะ ได้แก่

ด้านคุณภาพ พันธุ์ปลาที่ได้มีการเลี้ยงโดยการขุดบ่อทางธรรมชาติ มีผลทำให้ขนาดของปลาใหญ่ขึ้นกว่าเดิม และปริมาณการเป็นโรคน้อยลง

ด้านผลผลิต สามารถขายได้กำไรที่ดีกว่าเดิม, สมาชิกมีความรู้เพิ่มขึ้น

5 สรุปการบรรลุวัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการ

จากการศึกษาการประเมิน โครงการกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนแห่งชาติ เพื่อเป็นข้อมูลและแนว การในการศึกษา เพื่อนำมาวิเคราะห์ถึงระบบการทำงานของคณะกรรมการ และสมาชิกกองทุน และลหมมือ กระบวนการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับกองทุน รวมไปถึงชีวิตความเป็นอยู่, อาชีพ ของ ทุน และสมาชิกกองทุน ที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่ที่ศึกษา สามารถสรุปตามวัตถุประสงค์ได้ดังนี้

สรุปการวัตถุประสงค์ของการทำสารนิพนธ์ การบรรลุเป้าหมายของกองทุนหมู่บ้าน และชุมชน แห่งชาติ ทั้ง 5 ข้อพบว่า

1) การเกิดกองทุน

ในการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ของหมู่บ้านละลหมมือสำเร็จได้โดยความพร้อม ใดๆฝ่าย ซึ่ง โดยหลักก็คือความพร้อมทางด้านศักยภาพของชุมชนไม่ว่าจะเป็น ทางด้านเศรษฐกิจ บ้านละลหมมือ โดยภาพรวมอาชีพของชาวบ้านส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์ที่ดี ด้านความสามัคคีชุมชน ความรักที่จะช่วยเหลือซึ่งกันและกัน สังเกตได้จากการมีงานพิธีต่างๆ ให้ความร่วมมือต่อส่วนรวม รับผิดชอบร่วมกัน มีความคิดที่อยากจะเสาะแสวงหาความรู้เพื่อนำมาพัฒนาทางด้านสติปัญญา การส่งเสริมทางด้านอาชีพ เพราะเนื่องจากที่ผ่านมาชาวบ้านส่วนใหญ่มักจะมีปัญหาท้องถิ่นใน จะดำเนินชีวิตและการประกอบอาชีพในแต่ละวัน แต่เนื่องจากยังขาดหน่วยงานที่จะเข้ามาส่งเสริม ให้ความรู้ทางด้านปัจจัยหลายๆด้าน อีกทั้งขาดผู้นำที่มีความรับผิดชอบต่อชุมชนในการที่จะติดต่อ หน่วยงานระหว่างชุมชน และหน่วยงานต่างๆ

- หนึ่งกองทุนหมู่บ้านของหมู่บ้านละลหมมือ มีทั้งหมด 2 กองทุน ได้แก่ กองทุนเงินล้าน และ ทุนเงินหื่นของสมาชิกกองทุน

- จากการสัมภาษณ์ตามแบบ 3. ชาวบ้านและสมาชิก มีความเข้าใจที่เกี่ยวกับเงินกองทุนหมู่บ้าน และมีทัศนคติที่ดีเกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้านเพราะสามารถนำเงินมาพัฒนาทางด้านอาชีพ เสริมสร้างราย ให้กับครอบครัว และทำให้เศรษฐกิจภายในชุมชนดีขึ้น

ปัจจุบันเงินกองทุน 1 ล้าน ได้มีการปล่อยกู้ไปแล้ว 85 ราย รวม 1,000,000 บาทและเงินหื่นของ ารชิก จำนวน 3,500 หุ่น คิดเป็นเงิน 35,000 บาท

2) ระบบบริหารกองทุน

- คณะกรรมการกองทุน ทั้ง 15 คนที่ได้รับการแต่งตั้ง ได้มีการร่วมกันร่างระเบียบกองทุน เป็นกฎข้อบังคับ และเป็นแนวทางในการบริหารกองทุนฯ

- มีการกำหนดระยะเวลาในการรับสมัครสมาชิก,และการเพิ่มเงินหื่น (เงินกู้ฉุกเฉิน)

- มีการร่วมกันพิจารณาเงินให้กับสมาชิกในกรณีที่มีการยื่นคำขอู้

- มีการกำหนดระเบียบการคิดอัตราดอกเบี้ยในส่วนเงินกู้ 1 ล้าน และในส่วนของการ

ปรับอัตราดอกเบี้ยในกรณีที่ผู้กู้ไม่นำเงินมาส่งคืนตามสัญญา

มีการจัดสรรผลประโยชน์จากเงินกองทุน จากจำนวนดอกเบี้ยที่ได้รับ โดยผลประโยชน์กำไรสุทธิประจำปี แบ่งเป็น เงินปันผลค่าหุ้นให้แก่สมาชิก , เงินทุนการศึกษา และพัฒนาอาชีพ พัฒนาคณะกรรมการ, เติบโตขึ้นผู้กู้, เงินประกันความเสี่ยง, เงินทุนเพื่อสมทบกองทุน, เงินทุนจัดการ และเงินทุนเพื่อพัฒนาสาธารณประโยชน์ของหมู่บ้าน

3) การเรียนรู้เพื่อการพึ่งพาตัวเอง

ในส่วนของสมาชิกมีการเรียนรู้การพึ่งพาตัวเองมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องของเศรษฐกิจพอเพียง การนำภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามาช่วยในการประกอบอาชีพ ของผู้กู้ ทั้งทางด้านธรรมชาติ ซึ่งได้มีหน่วยงานต่างๆ เข้ามาให้คำแนะนำและช่วยเหลือในด้านชีวิตความเป็นอยู่, สุขภาพ เพื่อเป็นแรงในการดำรงชีวิตความเป็นอยู่ให้ดีกว่าเดิม

4) การสร้างภูมิคุ้มกันทางด้านเศรษฐกิจ

ระดับภูมิคุ้มกันโดยรวม จัดให้มีการให้คำแนะนำ และชี้แนะในเรื่องกองทุนให้ประชาชนเข้าใจที่สำคัญในระบบการทำงานของกองทุน และรัฐบาล โดยสื่อการประชาสัมพันธ์ต่างๆ เช่น สื่อทางโทรทัศน์, การจัดประชามในระดัตำบล และหมู่บ้าน รวมไปถึงการให้บัณฑิตอาสาสมัครเข้ามาชี้แจงแนะนำต่างๆ ที่เกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้าน

ภูมิคุ้มกันระดับกิจการของผู้กู้แต่ละคน สมาชิกผู้กู้มีความคิด ในการดำเนินการประกอบอาชีพที่มีความคิดที่จะ ไปกู้เงินนอกระบบที่คิดดอกเบี้ยแพง

5) การมีสุขภาพ และความเข้มแข็ง

สุขภาพเดิมของบริบท สภาพเดิม โดยทั่วไปของหมู่บ้านละลมหมือ ส่วนใหญ่ ลักษณะบ้านจะปลูกสร้างบริเวณใกล้กับแหล่งน้ำ ชาวบ้านในสมัยนั้นต่างมีความคิดว่าแหล่งน้ำเป็นสถานที่มีอุดมสมบูรณ์ต่อการดำรงชีพ อาชีพโดยส่วนใหญ่ของชาวบ้านคือการทำนา , เลี้ยงสัตว์ สภาพของโดยทั่วไป เป็นป่าดิบชื้นมีสัตว์ป่าชุกชุม ต่อมาชาวบ้านได้มีการถางพื้นที่เพื่อเป็นที่อยู่อาศัย และมีการอุปโภคต่างๆ เข้ามา เช่น ประปา, ไฟฟ้า, ถนน เป็นต้น

สุขภาพในปัจจุบัน มีการดำเนินงานในด้านต่างๆ ดังนี้ ด้านทรัพยากร ทางกายภาพ มีการเพิ่มพูนประชากร ,การพัฒนาการประกอบอาชีพที่แตกต่างจากเดิม เช่น ชาวบ้านรู้จักนำสินค้าออกมาขาย และมีการประยุกต์วัตถุดิบเพื่อให้เกิดรายได้ ,มีการจัดตั้งกลุ่มองค์กรเพื่อช่วยเหลือซึ่งกัน และภายในชุมชน

ด้านประเพณี และวัฒนธรรม ชาวบ้านโดยส่วนใหญ่ภาษาที่ใช้ยังคงไว้ซึ่งภาษาดั้งเดิม, มีการก่องำวักภายในหมู่บ้าน และจัดให้มีสวนสาธารณะภายในหมู่บ้าน มีความเข้มแข็งในการทำการกิจการของผู้ในอดีดาชีพ โดยรวมของชาวบ้านคือ การเกษตร ปัจจุบันได้มีการพัฒนาการประกอบอาชีพในหลาย

แต่ละอาชีพได้มีการพัฒนา และมีการจัดหาแหล่งเงินทุนต่างๆ เข้ามาช่วยในการลงทุน ซึ่งกอง
 ทุน ถือว่าเป็นหนึ่งกองทุนที่ชาวบ้านได้มีการกู้เงินเพื่อนำเงินมาประกอบอาชีพ หรือทำกิจกรรม

6 ปัจจัยด้านบวก และด้านลบที่ส่งเสริม และขัดขวางการบรรลุวัตถุประสงค์

1) ปัจจัยทางด้านบวก

- ชาวบ้าน โดยส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้าน และมีการแสดงความคิดเห็น
 ในการจัดตั้งกลุ่มองค์กรต่างๆ ภายในหมู่บ้าน เช่น กลุ่มรักษาดำรงคลอง, กลุ่มส่งเสริมการเกษตร
 ตั้งเขาวน และกลุ่มอาสา สาธารณสุขประจำหมู่บ้าน โดยในแต่ละกลุ่ม ได้รับความช่วยเหลือจาก
 และองค์กรต่างๆ

2) ปัจจัยทางด้านลบ

- การจัดสรรจำนวนเงินไม่เพียงพอต่อสมาชิกผู้กู้เนื่องจากเป็นหมู่บ้านที่ใหญ่ ก่อเกิดการไม่
 ในตัวคณะกรรมการในการจัดสรรเงินกู้ให้กับสมาชิก ไม่ตรงตามคำขอกู้ เกิดการแตกแยกกันภายใน
 ทุน

- เกิดการขัดแย้งกันระหว่างคณะกรรมการกองทุน

- ผู้กู้ไม่มีการส่งเงินกู้พร้อมดอกเบี้ยตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในสัญญา

1.7 การเกิดองค์กรเครือข่ายการเรียนรู้

- จัดให้มีองค์กรต่างๆ มาให้ความรู้ในเรื่องการพัฒนาทางด้านอาชีพ และการดำเนินชีวิตมีการ
 โครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ โดยการสร้างเครือข่ายการเชื่อมต่อการค้ากัน ระหว่างตำบล

- มีการจัดตั้งเครือข่ายกองทุนหมู่บ้าน วัตถุประสงค์เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนความรู้กันระหว่าง

1.8 ความเข้มแข็งของชุมชน

- สมาชิกในชุมชนมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน, มีการจัดกลุ่มองค์กรภายในชุมชน เพื่อช่วย
 กันภายในหมู่บ้าน, ชาวบ้าน โดยส่วนใหญ่จะมีที่อยู่อาศัยที่แน่นอน และมีการประกอบอาชีพส่วน
 ใหญ่ การเกษตร, ค้าขาย เป็นต้น

- ความเข้มแข็งของชุมชนตามทัศนะของประชาชนในท้องถิ่น พบว่าส่วนใหญ่มีความคิดที่จะ
 สร้างรายได้ให้กับตัวเอง และครอบครัว แต่ยังคงขาดผู้ที่ให้คำแนะนำ ในการประกอบอาชีพรวม
 ปัจจัยส่งเสริมทางด้านต่างๆ ในการลงทุน

- มีการจัดกิจกรรมร่วมกันระหว่างชุมชน เช่น การจัดจัดกีฬาต้านยาเสพติด ระหว่างชุมชน ร่วมกันพัฒนาชุมชน เพื่อเป็นการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างชาวบ้าน

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สรุป อภิปรายผล

5.1.1 สรุป

จากการติดตามประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง : กรณีศึกษากองทุนหมู่บ้านหมอบัว สามารถสรุปได้ดังนี้

- 1) วัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการ เพื่อให้ทราบถึงสภาพบริบท โดยรวมของชุมชน ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม, วัฒนธรรม การจัดองค์กรต่างๆ ภายในหมู่บ้านทั้งจากอดีต จนถึงปัจจุบัน ประเมินถึงความเข้มแข็งของชุมชน รวมไปถึงระบบการทำงานของกองทุนหมู่บ้าน
- 2) วิธีดำเนินการ ผู้ประเมินได้มีการรวบรวมข้อมูลจากหลายๆ ด้านที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับโครงการที่ศึกษา ทั้งทางด้านเอกสารอ้างอิง, การสัมภาษณ์, การจัดเวทีประชาคม, การสังเกตอย่างมีส่วนร่วม และไม่มีส่วนร่วม โดยการนำข้อมูลมาวิเคราะห์ และประเมินผลของโครงการ โดยใช้กฎทางทฤษฎีต่างๆ เข้ามาช่วยเหลือในการประเมินโครงการ
- 3) ผลการดำเนินงาน โครงการกองทุนหมู่บ้าน โดยใช้หลักทางทฤษฎี CIPP Model ซึ่งพอสรุปได้ดังนี้
 - ทางด้านระบบบริหารจัดการจัดการกองทุนหมู่บ้านและการแนะนำส่งเสริมผู้ได้แก่ตัวชีวิตวงด้านบริบทถึงสภาพแวดล้อมโดยทั่วไป ในระดับท้องถิ่นของกองทุนหมู่บ้านละลมหมือ ซึ่งพอสรุปได้ดังนี้
 - ทางด้านปัจจัยนำเข้า เช่นนโยบายของรัฐบาลที่เกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองชาวบ้านมีส่วนร่วมในการกำหนดการระงะเบียบกองทุน และเคารพในกฎกติกาที่กำหนดร่วมกันกองทุนหมู่บ้านละ 1 ล้านบาท ชาวบ้านมีจิตสำนึกในการเป็นเจ้าของ ในส่วนของคณะกรรมการได้รับการแต่งตั้งมีความรู้ ความรับผิดชอบและมีความเสียสละร่วมกันเพื่อประโยชน์ส่วนรวม
 - ทางด้านกระบวนการ มีการแสดงความคิดเห็น ในการพิจารณาในการจัดสรรเงินกู้ให้กับสมาชิกในแต่ละคน, จัดประชาสัมพันธ์ และแนะนำระบบการต่างๆ ที่เกี่ยวกับการยื่นเรื่องเขียนคำขอของสมาชิก
 - ทางด้านผลผลิต สมาชิกมีเงินหมุนเวียนในการพัฒนาอาชีพ ก่อให้เกิดการสร้างงาน, สร้างรายได้ในชุมชน, มีการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ร่วมกับระหว่างกลุ่มอาชีพ ในระดับหมู่บ้าน ไปจนถึงระดับตำบล

5.1.2 อภิปรายผล

การบรรลุซึ่งการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านละดมหม้อ สำเร็จได้เกิดจากการร่วมมือของสมาชิกภายในชุมชนและการให้ความช่วยเหลือทางด้านปัจจัยต่างต่างๆ จากกลุ่มคณะกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งจากกองทุนแห่งชาติและชุมชนเมือง มีผลทำให้สมาชิกมีความรักที่จะแสดงความคิดเห็นร่วมกัน การร่วมระดม และเคารพซึ่งกฎกติกาต่างๆ ที่ได้ร่วมกันกำหนดขึ้น มีการจัดให้มีการประชุมแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ก่อให้เกิดชุมชนพึ่งพาซึ่งกันและกัน สังเกตได้จากการจัดตั้งโครงการเครือข่ายการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างกองทุนหมู่บ้าน, การจัดตั้งโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ โดยการร่วมมือจากภาครัฐ ส่งผลให้ชุมชนมีอาชีพและรายได้เพิ่มกว่าเดิม เกิดการเรียนรู้เพื่อพึ่งตนเอง สร้างภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจและสังคม เป็นกลุ่มอาชีพต่างๆ เช่น กลุ่มผู้เลี้ยงไก่พื้นเมือง, ไก่ไข่, และสุกร ในด้านอาหารแปรรูป ได้แก่ การทำกล้วยฉาบ, การตีข้าว, การทำเนื้อสวรรค์ เป็นต้น

5.1.3 การเกิดองค์กรเครือข่ายการเรียนรู้

จากการที่ได้มีการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง หมู่บ้านละดมหม้อเป็นอีกหมู่บ้านหนึ่งที่ได้มีการจัดให้มีการสร้างเครือข่ายในหมู่บ้านและ ระดับตำบล เช่น การจัดการประชุมในระดับหมู่บ้าน กล่าวคือ จัดให้คณะกรรมการและสมาชิกของกองทุนในแต่ละกลุ่มอาชีพร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับอาชีพของตนทั้งทางด้านความสำเร็จและปัญหาต่างๆ มาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันการจัดให้มีเวทีประชุมในระดับตำบล โดยการจัดเชิญให้คณะกรรมการและสมาชิก ในแต่ละหมู่บ้านมาแสดงความคิดเห็นร่วมกันเกี่ยวกับเรื่องการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน เพื่อให้ทราบถึงปัญหาต่างๆ และวิธีการแก้ปัญหา ส่งผลให้เกิดองค์กรเครือข่ายการเรียนรู้กองทุนหมู่บ้าน ซึ่งเป็นการจัดตั้งโดย สำนักงานกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมืองแห่งชาติดำเนินงานโดย สำนักงานบริหารกองทุนพัฒนาชุมชน กรมการพัฒนาชุมชนจังหวัดนครราชสีมา

5.1.4 ตัวชี้วัดความเข้มแข็งของชุมชนในทัศนคติของประชาชนพื้นที่เป้าหมาย

สมาชิกในชุมชนมีความรับผิดชอบและให้ความร่วมมือในการจัดองค์กรต่างๆ ที่เกิดขึ้นภายในชุมชน อันเป็นผลประโยชน์โดยส่วนรวม, มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน, มีทัศนคติที่ดี และมีความเข้าใจในการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง มีแนวทางความคิดริเริ่มที่จะพัฒนาอาชีพ เพื่อเสริมสร้างรายได้ให้กับครอบครัว เมื่อได้รับการจัดสรรเงินกู้ให้ดีกว่าเดิม

5.1.5 ผลโดยตรงและผลกระทบต่างๆ

1) ผลโดยตรง (Immediate Result) กองทุนหมู่บ้าน ได้มีการจัดตั้งและจัดสรรเงินกู้ให้กับสมาชิกตลอดระยะเวลา 10 เดือน ที่ผ่านมา ผู้กู้ได้มีการนำเงินไปประกอบในการลงทุนเพื่อ

พัฒนาทางด้าน อาชีพต่างๆ ส่งผลให้เศรษฐกิจภายในชุมชนเกิดความคล่องตัวมากขึ้นในอนาคต เมื่อสมาชิกมีความรับผิดชอบที่จะชำระเงินคืนเงินต้น พร้อมดอกเบี้ย ตามที่ได้กำหนดไว้ในระเบียบ พระที่กองทุนกำหนด กองทุนฯก็สามารถที่จะเจริญเติบโตได้ยิ่งขึ้นจากเดิม

2) ผลกระทบโดยตรง(Direct Impact) สมาชิกผู้กู้เมื่อได้รับการจัดสรรเงิน นอกจากจะนำเงินมาลงทุนเพื่อเป็นการพัฒนาทางด้านอาชีพแล้ว ยังส่งผลทำให้เพิ่มผลผลิต เพิ่มรายได้ และมีส่วนช่วยให้ปลดปล่อยภาระหนี้สินจากแหล่งเงินทุนต่างๆ ได้อย่างดียิ่ง ก่อให้เกิดฐานะทางเศรษฐกิจที่เข้มแข็งจากเดิม

3) ผลกระทบทางอ้อม (Indirect Impact) ชีวิตความเป็นอยู่ของคนในชุมชนดีขึ้น เนื่องจากการเกิดการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน , มีการแสดงความคิดเห็นร่วมกันในการที่จะแก้ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นภายในชุมชน,และชุมชนเกิดความรักที่จะเรียนรู้และรับทราบถึงข่าวสารใหม่ๆ ที่เข้า เสริมสร้างความเข้าใจให้กับคน จากสื่อต่างๆ

5.1.6 ข้อเสนอแนะ

- 1) ข้อเสนอแนะในระเบียบกองทุนหมู่บ้านละมหม้อ
 - จัดให้ชี้แจงการเข้ารับสมัคร-การลาออก จากการเป็นสมาชิก รวมไปถึงระเบียบกองทุน และข่าวสารต่างๆ ที่มีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงให้สมาชิกได้รับทราบทุกระยะ และชัดเจน
 - สมาชิกที่ได้มีได้รับเงินจัดสรรไปแล้ว บางส่วนยังไม่เข้าใจถึงระบบการชำระเงิน เนื่องมาจากขาดการประชาสัมพันธ์ที่ดี
- 2) ข้อเสนอแนะในการบริหารการจัดการกองทุน
 - จัดให้มีการอบรมให้กับคณะกรรมการกองทุนฯ ทุกระยะ เพื่อให้เข้าใจถึงบทบาทหน้าที่ที่ได้รับการแต่งตั้ง
 - ในการพิจารณาการจัดสรรเงินกู้ให้กับสมาชิกในแต่ละครั้ง ควรจะมีสมาชิก หรือผู้ทรงความรู้เข้ามารับฟังทุกครั้ง
 - ควรจัดให้มีกองทุนเงินสำรองไว้เพื่อใช้จ่ายในการบริหารการจัดการที่เกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้าน
- 3) ข้อเสนอแนะนำเงินนำไปพัฒนากิจกรรมอาชีพของสมาชิกกองทุน เพื่อให้มีการปรับปรุงแก้ไข
 - จัดให้มีหน่วยงานต่างๆ มาให้คำแนะนำเพิ่มเติมทางการประกอบอาชีพให้แก่ชุมชน และจัดหาตลาดเพื่อรองรับการจำหน่ายสินค้าภายในชุมชน

- จัดให้มีสหกรณ์ภายในชุมชนในเรื่องของการซื้อสินค้าในราคาส่ง เพื่อให้สมาชิกภายในชุมชนสามารถจับจ่ายสินค้าอุปโภค บริโภค ในราคาที่ถูกลงกว่าท้องตลาด ซึ่งเป็นการเสริมสร้างรายได้ให้กับชุมชน

- ทางด้านการเกษตร จัดให้มีองค์กรหรือสหกรณ์เพื่อการเกษตรภายในชุมชน เพื่อจัดส่งผลผลิตทางการเกษตร โดยไม่ผ่านพ่อค้าคนกลาง อีกทั้งเกษตรกรยังสามารถซื้อวัตถุดิบจำเป็นในการผลิตได้ในราคาที่ถูกลง

4) ข้อเสนอแนะสำหรับการค้นคว้าวิจัยเพิ่มเติม

- ควรจัดให้มีการศึกษาวิจัยทางการประกอบอาชีพ และการนำวัตถุดิบต่างๆที่มีอยู่ในชุมชน มาจัดให้เกิดอาชีพใหม่ภายในชุมชน เช่น การเลี้ยงปลาในกระชัง เนื่องจากบริเวณโดยรอบหมู่บ้านล้อมรอบด้วยลำน้ำ (ลำตะคอง)

- ส่งเสริมและการศึกษาถึงระบบการเลี้ยงไก่พื้นบ้าน ให้เป็นสัตว์เศรษฐกิจภายในชุมชน เนื่องจากภายในชุมชนมีการเลี้ยง ไก่พื้นบ้านเพื่อสวยงามเป็นส่วนใหญ่

- จัดให้มีการศึกษาเพิ่มเติม ทางด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวที่มีอยู่ภายในชุมชน เนื่องจากภายในหมู่บ้านมีวัดอุโบสถที่ได้มีการบูรณะ และวัดละมหม้อที่มีอายุมากกว่า 100 ปี แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ คือสวนสาธารณะรัษฎาตะคอง

บรรณานุกรม

- ธนาคารแห่งประเทศไทย.(2444). รายงานเศรษฐกิจรายเดือน ธันวาคม 2544 (ออนไลน์). ได้จาก <http://bot.pr.th>.
- มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.(2542). คู่มือการเขียนวิทยานิพนธ์. พิมพ์ที่ หจก.อุบลยงสวัสดิ์ออฟเซต
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. (2544). รวมบทความการประเมินโครงการ (หน้า221-234). สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- สำนักงานมาตรฐานการศึกษา สถาบันราชภัฏ กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานมาตรฐานอุดมศึกษา ทบวงมหาวิทยาลัย.(2545). ชุดวิชาการประเมินเพื่อพัฒนา.จำนวน 100,000 เล่ม
- สำนักงานมาตรฐานการศึกษา สถาบันราชภัฏ กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานมาตรฐานอุดมศึกษา ทบวงมหาวิทยาลัย.(2545). ชุดวิชาสารนิพนธ์.จำนวน 100,000 เล่ม
- สำนักงานมาตรฐานการศึกษา สถาบันราชภัฏ กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานมาตรฐานอุดมศึกษา ทบวงมหาวิทยาลัย.(2545). ชุดวิชาวิจัยชุมชน.จำนวน 100,000 เล่ม
- สำนักงานเกษตรอำเภอ เมืองนครราชสีมา.(2535).โครงการปรับปรุงแผน และพัฒนาเกษตรกร. หน้า 21-26.(เอกสารที่ไม่ได้เผยแพร่)